

ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 11

ΝΗΦΩΝΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

ΒΙΟΣ

(*Νέον Ἐκλόγιον*)

Οὗτος ὁ θεῖος Πατήρ ἡμῶν Νήφων, εἶχε πατρίδα τὸν Μωρέαν, γεννηθεὶς ἀπὸ γονεῖς λαμπροὺς μὲν κατὰ κόσμον καὶ εὐγενεῖς, λαμπροτέρους δὲ καὶ εὐγενεστέρους κατὰ τὴν εὐσέβειαν καὶ τὴν ἀρετὴν, Μανουὴλ καὶ Μαρία ὀνομαζομένους. Ἀναγεννηθεὶς δὲ ὠνομάσθη Νικόλαος, καὶ ἐρχόμενος εἰς ἡλικίαν ἐδόθη εἰς σχολεῖον, διὰ νὰ μάθῃ τὰ ἱερὰ γράμματα. Ἐχοντας δὲ ἐξ ἀρχῆς γηραλαῖα φρονήματα, δὲν ἐκαταγίνετο εἰς ἄλλα παιδαριώδη καμώματα, ὡσὰν τὰ ἄλλα παιδία, ἀλλὰ ὡς ἡ σοφὴ μέλισσα ἐπήγαινε εἰς διδασκάλους σοφοὺς καὶ ἐναρέτους, διὰ νὰ συνάξῃ τὸ μέλι τῆς ἀρετῆς, ἀκροατῆς καὶ μιμητῆς γινόμενος ὄλων τῶν καλῶν καὶ ψυχοφελῶν μαθημάτων καὶ παραδειγμάτων. Εἶχε δὲ καὶ τόσον δεξιὸν νοῦν, ὅπου εἰς ὀλίγον καιρὸν, ἀπέρασεν ὅλους τοὺς συμμαθητάς του εἰς τὰ μαθήματα. Ἐδιάβαζε συχνάκις καὶ τοὺς βίους τῶν Ἁγίων Πατέρων, καὶ εὐφραίνετο ἢ ψυχὴ του, σπουδάζοντας κατὰ τὸ δυνατόν, νὰ τοὺς μιμῆται εἰς τὰς ἀρετάς. Ἦτον δὲ καὶ φύλαξ τῆς σωφροσύνης θαυμάσιος· καὶ τόσον προθύμως ἐδόθη εἰς τὴν ἐγκράτειαν, ὥστε ὅπου μὲ ψωμί μόνον καὶ νερὸν ἀνεπλήρυνε τὴν χρεῖαν τοῦ σώματος. Ὁμοίως καὶ εἰς κάθε ἄλλην ἀρετὴν ἠγωνίζετο.

Κατὰ δὲ τὰς ἡμέρας ἐκείνας ἀπέρασεν ἀπὸ τὸ σχολεῖον ἓνας Ἱερομόναχος, Ἰωσήφ ὀνόματι, διδάσκαλος ἄκρος, καὶ ἐνάρετος πολλά, καὶ συναναστραφεὶς μὲ αὐτὸν ὁ καλὸς Νικόλαος, καὶ συνομιλήσας ἱκανῶς, τὸν ἐπαρεκάλεσε νὰ τὸν πάρῃ εἰς τὴν συνοδείαν του, χωρὶς νὰ λάβῃ ἄλλος τινὰς εἶδησιν· διότι ἐφοβεῖτο νὰ μὴν τὸν ἐμποδίσουν. Ὁ δὲ Ἰωσήφ, δεξάμενος μετὰ χαρᾶς αὐτόν, ἀνεχώρησε κρυφίως, καὶ τὸν ἐδίδασκεν τὴν φιλοσοφίαν. Πηγαίνοντες δὲ εἰς στὸ Ἐπίδευρον, ἤκουσαν, ὅτι εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα ἀσκήτευεν ἓνας ἀσκητῆς, Ἀντώνιος καλούμενος, ἐνάρετος πολλά, καὶ μιμητῆς κατὰ πάντα τοῦ Μεγάλου Ἀντωνίου. Ὅθεν ἐπῆγαν εἰς αὐτόν καὶ οἱ δύο διὰ νὰ τὸν ἀπολαύσουν, καὶ νὰ λάβουν τὴν εὐλογίαν του. Ἀφ' οὗ δὲ συνομίλησαν ἀρκετὰ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἤκουσαν τὰ θεῖα του λόγια, ἠύφρανθησαν κατὰ τὴν ψυχὴν. Ἐπειτα, ὁ μὲν Ἰωσήφ, γυρεύοντας τὴν τελευταίαν εὐχὴν τοῦ γέροντος, ἀνεχώρησεν· ὁ δὲ Νικόλαος ῥίψας τὸν ἑαυτόν του εἰς τοὺς πόδας τοῦ Ἀντωνίου, τὸν ἐπαρακαλοῦσε μετὰ δακρύων νὰ μείνῃ μαζί του. Ὁ δὲ Ἀντώνιος, προβάλλοντάς του τοὺς κόπους τῆς ἀσκήσεως καὶ τὴν σκληραγωγίαν, καὶ ἐξόχως τὸ νέον τῆς ἡλικίας του, ἐσπούδαζε νὰ τὸν ἀντισκόπη· ἀλλ' ὁ Νικόλαος,

καταφλεγόμενος ἀπὸ τὸ θεῖον ἔρωτα, μᾶλλον ἐπέμενε παρακαλῶν καὶ λέγων: Ὅτι μὲ προστάξης Πάτερ, μετὰ χαρᾶς σοῦ ὑπακούω, μόνον μὴ με ὑστερήσης τῆς συνοδείας σου. Βλέποντας δὲ ὁ γέρον τὴν πολλὴν τοῦ προθυμίαν, τὸν ἐδέχθη, καὶ τοῦ ἔδωκε κελλίον καὶ κανόνα, διὰ νὰ ἀγωνίζεται· καὶ ὁ καλὸς Νικόλαος ἐδόθη ὅλος διόλου εἰς τοὺς ἀγῶνας τῆς ἀσκήσεως, μιμούμενος κατὰ πάντα τὸν γέροντα, τὸν ὁποῖον καὶ μετὰ ὀλίγον καιρὸν ἐπαρεκάλεσε νὰ τὸν ἐνδύσῃ τὸ μοναχικὸν φόρεμα. Ὁ δὲ θεῖος Ἀντώνιος εἶπε πρὸς αὐτόν: Ἐπειδὴ τέκνον καὶ θέλεις νὰ λάβῃς τὸ σχῆμα τὸ μοναχικόν, ἤξευρε, ὅτι ἔχεις νὰ δοθῆς εἰς περισσοτέρους ἀγῶνας καὶ κόπους τῆς ἀσκήσεως, διὰ νὰ μὴν σέ εὕρῃ κοιμώμενον ὁ ἐχθρὸς, καὶ διασπαράξῃ σε, ὡς ἐπίβουλος καὶ φθονερός ὁποῦ εἶναι εἰς ἡμᾶς τοὺς μοναχοὺς· ὅθεν καὶ πρέπει νὰ ἀγωνιζόμεθα, διὰ νὰ ἀπολαύσωμεν τὴν ἀκόνιον ζωὴν, διὰ μέσου τῆς στενῆς καὶ τεθλιμμένης ὁδοῦ. Ταῦτα καὶ ἄλλα περισσότερα λέγοντας ὁ γέρον πρὸς αὐτόν, τὸν ἐνέδυσσε τὸ μοναχικὸν φόρεμα, μετονομάσας αὐτὸν Νήφωνα.

Ἀπὸ τότε λοιπόν, ἠγωνίζετο ὁ μακάριος Νήφων πλέον περισσότερον εἰς ὅλους τοὺς ἀγῶνας τῆς μοναδικῆς πολιτείας· καὶ ὅταν τοῦ ἤρχετο λογισμὸς πλούτου, ἢ γονέων ἐνθύμησις, τὰ ὁποῖα δὲν ἔλιπεν ὁ ἐχθρὸς νὰ τοῦ φέρῃ, διὰ νὰ τὸν ἀπατήσῃ, ἔτρεχεν εὐθύς πρὸς τὸν γέροντα, καὶ προσπίπτοντας μετὰ δακρῶν εἰς τοὺς πόδας του, ἐξωμολογεῖτο, καὶ δυναμονόμενος ἀπὸ αὐτόν καὶ παρηγορούμενος, ἐλάμβανε τὴν εὐχὴν καὶ εὐλογίαν του, καὶ ἐπήγαιεν εἰς τὸ κελλίον του. Τὸ δὲ ἐργόχειρόν του ἦτον ἡ καλλιγραφία, μὲ τὴν ὁποίαν εὗγανε τὴν ζωοτροφίαν του, ὅτι ἦτον ἄριστος καλλιγράφος· ἐφύλαττε δὲ καὶ ταῦτα ὁ μακάριος Νήφων· ἀργὸν λόγον δὲν ὠμίλησε ποτέ, οὔτε ἐγέλασεν εἰς τὴν σκῆτην, οὔτε βιβλίον ἐκκλησιαστικὸν ἀνέγνωσε χωρὶς νὰ χύσῃ δάκρυα, οὔτε λόγον ἐσύντυχέν ποτε χωρὶς τὴν εὐλογίαν τοῦ γέροντός το· ὅθεν ἔγινε τέλειος εἰς ὅλας τὰς τάξεις τῆς μοναδικῆς πολιτείας. Ἀλλὰ δὲν ἀπέρασε πολὺς καιρὸς, καὶ ὁ ἀοίδιμος Ἀντώνιος ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ, καὶ ὁ Νήφων ἔκλαιεν ἀπαρηγόρητα τὴν στέρησιν τοῦ πνευματικοῦ του πατρός.

Ἐνταφιάσας γὰρ αὐτόν, καὶ κάμνοντας ἱκανὸν καιρὸν εἰς τὴν ἡσυχίαν μόνος, ἤκουσεν, ὅτι εἰς τὸ κάστρο τῆς Νάρδας ἦτον ἓνας σοφώτατος διδάσκαλος, καὶ πολλὰ ἐνάρετος, Ζαχαρίας ὀνόματι, καὶ ὅτι πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν, εἶχεν ἔλθῃ ἀπὸ τὸ Ἅγιον Ὄρος· καὶ ποθῶντας νὰ ἀπολαύσῃ ἀπὸ αὐτόν καρποὺς τῆς σοφίας, καὶ νὰ μάθῃ καὶ τοῦ Ὄρους τᾶς τάξεις· ἐπήγεν εἰς αὐτόν, καὶ ἐξομολογηθεὶς, παρεκάλει αὐτόν νὰ μείνῃ εἰς τὴν συνοδείαν του· ὁ δὲ Ζαχαρίας ἀποδεξάμενος αὐτόν, ἐδίδασκε τὴν ποθουμένην του σπουδὴν.

Ἄλλ' ἐπειδὴ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον ἦτον μεγάλη σύγχυσις καὶ ταραχὴ εἰς τὰς ἐκκλησίας, διὰ τὴν ψευτοσύνοδον ὅποῦ ἔγινε τότε εἰς τὴν Φλωρεντίαν ὑπὸ τοῦ Ἰωάννου τοῦ Παλαιολόγου, καὶ οἱ ἀνατολικοὶ δὲν ἤθελαν νὰ τὴν δεχθοῦν παντελῶς· διὰ τοῦτο ὁ σοφὸς Ζαχαρίας ὁμοῦ μὲ τὸν ἱερὸν Νήφωνα, ἐπῆγαν εἰς τὸν Ἀσκάλωνα, διδάσκοντας ἐπ' ἐκκλησίας τοὺς χριστιανούς, νὰ στέκονται στέρεοι εἰς τὴν Ὁρθοδοξίαν, καὶ εἰς τοὺς ὅρους τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων, καὶ τῶν Οἴκουμενικῶν Συνόδων.

Καὶ ἐκεῖθεν ἀναχωρήσαντες ἐπῆγαν εἰς τὸ κάστρον τῆς Τρουΐας, καὶ ὁ αὐθέντης τοῦ τόπου, Γεώργιος τὸ ὄνομα ὁ σκανδερμπέγης, ἐδέχθη αὐτοὺς μετὰ πάσης τιμῆς καὶ εὐλαβείας, ὅτι καὶ πρωτύτερα εἶχεν ἀκουσμένην τὴν φήμην τους, καὶ μὲ μεγάλην του χαρὰ περιποιηθεὶς αὐτούς, ἐκράτησε μαζί του εἰς τὸ παλάτιόν του, κάμνοντας καὶ πνευματικόν του πατέρα τὸν σοφώτατον Ζαχαρίαν. Κατ' ἐκεῖνον δὲ τὸν καιρὸν ἀπέθανε ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ὁ βασιλεὺς Ἰωάννης ὁ Παλαιολόγος, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Κωνσταντῖνος ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ· ὁ ὁποῖος συγκροτήσας σύνοδον, ἐκήρυξεν ἄκυρον τὴν ἐν Φλωρεντίᾳ Σύνοδο. Ἀπεριῶντας δὲ ὀλίγος καιρὸς, κρίμασιν οἷς οἶδεν ὁ Ἅγιος Θεός, ὑπέταξαν τὴν Κωνσταντινούπολιν οἱ Τοῦρκοι κατὰ τὴν ἀνγγ', 1453 χρόνους ἀπὸ Χριστοῦ· καὶ ἦτον μεγάλη ζάλη καὶ ταραχὴ εἰς ὅλα τὰ μέρη ἀπὸ τὰς αἱματοχυσίας τῶν πολέμων, καὶ ἔτρεχον οἱ χριστιανοὶ ἀπὸ τόπον εἰς τόπον, διὰ νὰ κρύπτονται. Τότε καὶ οὔπε οἱ μακάριοι ἐκρύφθησαν μερικὸν καιρὸν εἰς ἓνα ὄρος, ἕως ὅποῦ ἔπαυσεν ἡ σύγχυσις· ἔπειτα ἐπῆγαν εἰς τὴν πολιτείαν τῆς Ἀχριδῶν, μέσα εἰς τὴν ὁποίαν ἦτον ἓνα μοναστήριον τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, καὶ εἰς αὐτὸ ἔμειναν ὁμοῦ μὲ τοὺς ἄλλους ἀδελφούς. Ὁ δὲ ἱερὸς Νήφων ἐπέμενε σπουδάζων εἰς τὰ μαθήματα τοῦ διδασκάλου Ζαχαρία.

Εἰς δὲ τὰς ἡμέρας ἐκεῖνας ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ ὁ ἀρχιερεὺς τῶν Ἀχριδῶν Νικόλαος, καὶ συναχθέντες οἱ ἐπίσκοποι καὶ οἱ κληρικοί, καὶ ὅλον τὸ πλῆθος, ἐπαρακαλοῦσαν τὸν ἱερὸν Ζαχαρίαν νὰ δεχθῆ τὸ ἀξίωμα τῆς ἀρχιερωσύνης, ὡσὰν ὅποῦ ἦτον περιβόητος εἰς ὅλους, διὰ τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν σοφίαν του. Ὁ δὲ εὐτελίζοντας τὸν ἑαυτόν του, ἔλεγεν ὅτι δὲν εἶναι ἄξιος νὰ λάβῃ τοσοῦτον βάρος ψυχῶν ἐπάνω εἰς τὸν ἑαυτόν του, ὅποῦ μόλις καὶ μετὰ βίας ἠμπορεῖ νὰ σώσῃ τὴν ἐδικὴν του ψυχὴν. Ἄλλ' ἐκεῖνοι δὲν ἔπαυαν δεόμενοι καὶ παρακαλοῦντες αὐτόν, ἕως ὅποῦ τὸν ἐκατέπεισαν καὶ ἐδέχθη τὴν ψήφον.

Ἀφ' οὗ δὲ ἐχειροτονήθη ἀρχιερεὺς ὁ ἱερὸς Ζαχαρίας, μετὰ ἡμέρας τινάς, ὁ μακάριος Νήφων, ἐζήτησε νὰ του δώσῃ τὴν εὐλογία του, διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος νὰ ἠσυχάσῃ. Ὁ δὲ ἀρχιερεὺς εἶπε πρὸς αὐτόν: *Τώρα εἶχον χρεῖαν*

μεγάλην νὰ σέ ἔχω εἰς τήν συνοδείαν μου τέκνον, διὰ νὰ παρηγοροῦμαι, καί νὰ ἐλαφρύνωμαι ἀπὸ τὸ βάρος ὅποῦ ἔβαλα εἰς τοὺς ὤμους μου μὴ θέλοντας, καί τώρα γυρεύεις νὰ μ' ἀφήσης; εἰς καιρὸν ἀνάγκης χρειάζονται οἱ φίλοι καί τὰ τέκνα, διὰ νὰ βοηθήσουν τοὺς κινδυνεύοντας πατέρας. Μὴ με ὑστερήσης τέκνον μου Νήφον τῆς πανολβίας σου θέας. Καί εἰς καιρὸν ὅποῦ ὁ ἀρχιερεὺς ἔλεγε μετὰ δακρύων ταῦτα, ἔτρεχον ποταμηδὸν τὰ δάκρυα ἀπὸ τὸν θεῖον Νήφωνα, ὥστε ὅποῦ δὲν ἐδύνατο νὰ ἀπολογηθῆ. Ἐμειναν δὲ τὴν νύκτα ἐκείνην καὶ οἱ δύο ἀγρυπνοῦντες, καὶ πρὸς τὸ ἐξημέρωμα ἀποκοιμηθεὶς ὁ ἀρχιερεὺς, εἶδεν εἰς τὸ ὄραμά του ἅγιον Ἄγγελον ὅποῦ τοῦ εἶπε νὰ ἀφήσῃ τὸν Νήφωνα νὰ ὑπάγῃ ὅποῦ βούλεται, ὅτι εἶναι σκεῦος διαλεκτὸν τοῦ Ἁγίου Θεοῦ· καὶ τὸ πρωῖ, κάμνοντας εὐχὴν, ἀπέλυσε τὸν θεῖον Νήφωνα λέγων: Ὑπαγε ὦ τέκνον, ὅπου σέ ὀδηγήσει ὁ Κύριος· τὸν ὅποῖον παρακαλῶ ὁ ἀνάξιος νὰ μὲ ἀξιόσῃ νὰ σέ ἰδῶ πάλιν εἰς τὴν παροῦσαν ζωὴν, ὅταν θέλῃ ἡ θεία του πρόνοια.

Ὁ δὲ μακάριος Νήφον λαβὼν συνοδοιπόρον τὴν εὐχὴν τοῦ ἀρχιερέως, ἔτρεχεν εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος, ὡς ἀετὸς ὑπόπτερος καὶ πηγαίνοντας εἰς τὴν σεβασμίαν Μονὴν τοῦ Βατοπαιδίου, καὶ προσκυνῶντας τὰ ἱερὰ θαυμάσια τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, ἐζήτησε καὶ εὔρεν ἐκεῖ πολλοὺς ἐναρέτους ἄνδρας, τῶν ὁποίων ἔγινε πρόθυμος ζηλωτής. Ἐπειτα, πηγαίνοντας εἰς τὰς Καρέας, ἀντάμωσε τὸν πρῶτον τοῦ Ἁγίου Ὄρους, Δανιὴλ καλούμενον, ἄνθρωπον ἐνάρετον πολλὰ καὶ διακριτικόν· ὁ ὅποῖος ἰδὼν αὐτὸν ἐχαρῆ πολλά, καὶ ἀσπασάμενος αὐτὸν εἶπεν: Ἐγὼ ὦ σοφώτατε Νήφον, ἔμαθον ἀπὸ πολλοὺς περί σοῦ, καὶ ἐπαρακαλοῦσα τὸν Θεὸν νὰ μὲ ἀξιόσῃ νὰ σέ ἰδῶ πρὶν τὸν θάνατόν μου, καὶ ἰδοῦ ὅποῦ ὁ πανάγαθος εἰσήκουσεν τὴν ταπεινὴν μου δέησιν· ὅθεν παρακαλοῦμέν σε νὰ διδάξης τοὺς ἀδελφούς, ὅποῦ ἐσυνάχθησαν προθύμως διὰ λόγου σου. Ὁ δὲ ταπεινόφρων Νήφον ἔλεγε: Δὲν εἶμαι ἄξιος ὀσιώτατοι Πατέρες νὰ δίδω ἰατρικὰ εἰς τοὺς ὑγιεῖς καὶ ἐμπείρους ἰατρούς, ἀλλ' ἐγὼ μάλιστα χρειάζομαι θεραπείαν ἀπὸ αὐτοῦς. Τότε τοῦ λέγει ὁ θεῖος Δανιὴλ: Δὲν πρέπει νὰ φυλάττῃς τὰ θεία λόγια μόνον διὰ λόγου σου Πάτερ, ἀλλὰ νὰ τὰ μεταδίδῃς καὶ εἰς τοὺς ἄλλους, διὰ νὰ ὠφελῆς.

Ὅθεν κλίνας τὴν κεφαλὴν ὁ Ἅγιος, καὶ ποιήσας τὴν συνηθισμένην μετάνοιαν, ἄρχισε νὰ λαλῆ τὰ πάνσοφα του λόγια, εἰς τρόπον ὅποῦ ὅλοι ἐθαύμαζαν τὴν σύνεσιν τῶν λόγων του· ὅτι τόσον γλυκὺς ἦτον εἰς τὸ λέγειν, ὅποῦ δὲν ἐδύνατο τινὰς νὰ τὸν χωρισθῆ, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν γλυκύτητα τῶν λόγων του, ἀλησμονοῦσε καὶ τὴν σωματικὴν τροφήν. Περιερχόμενος δὲ τὴν σκῆτην τῶν Καρεῶν, εὔρισκε πολλοὺς ἐναρέτους ἄνδρας, καὶ ἐχαίρετο ἡ ψυχὴ του. Ἐπειτα ἐπῆγε καὶ εἰς τὴν ἱερὰν μονὴν τοῦ Παντοκράτορος, καὶ διατρίβοντας ἱκανὸν καιρὸν, ἐπῆγεν καὶ εἰς τὸ σπήλαιον, ὅποῦ ὀνομάζεται Κρήτη, εἰς τὸ ὅποῖον ἐκατοικοῦσαν ἀσκηταὶ

θαυμάσιοι, καὶ ἔπορεύοντο μὲ μεγάλην σκληραγωγίαν, τοὺς ὁποίους θαυμάζοντας διὰ τὴν ὑπερβολικὴν τοὺς ὑπομονὴν, ἔμεινε μαζί τους διδάσκων καὶ διδασκόμενος, ζῶντας με τὴν καλλιγραφίαν.

Μετὰ ταῦτα προσκαλεσθεὶς ἀπὸ τοὺς προεστῶτας τῆς Μεγάλης Λαύρας τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου, νὰ ὑπάγῃ καὶ ἐκεῖ, διὰ νὰ λάβουν ὠφέλειαν ἀπὸ τοὺς μελιρρύτους λόγους του, διὰ νὰ μὴν φανῆ παρήκοος, ἐπῆγε μετὰ χαρᾶς ὡς πρόθυμος μιμητῆς τοῦ Δεσπότου, καὶ διδάξας αὐτοὺς ἱκανὸν καιρὸν, ἤκουσε καὶ διὰ τὴν σεβασμίαν μονὴν τοῦ τιμίου Προδρόμου, τὴν καλουμένην τοῦ Διονυσίου· ὅτι δηλαδὴ ἦσαν εἰς αὐτὴν πολλοὶ ἑνάρετοι, καὶ ἐφύλαττον ὅλας τὰς τάξεις τῆς μοναδικῆς πολιτείας, ἔχοντες κοινόβιον καὶ ὅλα τὰ πᾶντα κοινά, κατὰ τὸν Μέγαν Βασίλειον, καὶ ἀπερνῶντες πολιτείαν ἰσαγγελον· ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὴν Λαύραν, καὶ ἐπῆγεν εἰς αὐτὴν, καὶ βλέποντας τὸ δύσβατον καὶ σκληρὸν τοῦ τόπου, τόσον ἐχάρη ὁ μακάριος, ὅπου τοῦ ἐφαίνετο, ὅτι ἔβλεπε τὸν θεῖον Πρόδρομον ἐνδαιτιώμενον ἐν ὄρεσι καὶ σπηλαίοις, καὶ ἐσθίοντα ἀκρίδας καὶ μέλι ἄγριον· καὶ ὅλην τὴν νύχτα ἐκείνην ἀπέρασεν ἄγρυπνος, παρακαλῶντας τὸν τίμιον Πρόδρομον, νὰ τὸν ἀξιῶσῃ νὰ μείνῃ εἰς ἐκεῖνον τὸν σεβάσμιον τόπον. Λοιπὸν, βάνοντας μετάνοια εἰς τὸν ἡγούμενον, ἐνεδύθη εὐθύς τὸ θεῖον καὶ ἀγγελικὸν σχῆμα γενόμενος σταυροφόρος, παρακαλεσθεὶς δὲ ἀπὸ τοὺς ἀδελφούς, διὰ νὰ λάβῃ τὸ ἀξίωμα τῆς ἱερωσύνης, ἔλεγεν ὡς ταπεινόφρων, πῶς δὲν ἦτον ἄξιος. Ἐπειτα πάλι παρακαλεσθεὶς πολλά, ὑπήκουσε, καὶ ἐχειροτονήθη κατὰ βαθμὸν, ἀναγνώστης, ὑποδιάκονος, διάκονος καὶ ἱερεύς. Καὶ οὕτως ἠγωνίζετο περισσότερο εἰς τοὺς πνευματικοὺς ἀγῶνας, εἰς ἀγρυπνίας, εἰς νηστείας, εἰς προσευχάς, καὶ εἰς ἀγάπην πρὸς πάντας ἀνόθευτον· καὶ διὰ νὰ εἰπῶ μὲ συντομίαν, μέγας φωστήρ ἦτον ὁ τρισόλβιος, περιλάμπων, ὅχι μόνον τὴν μονὴν τοῦ Διονυσίου, ἀλλὰ καὶ ὅλον τὸ Ἅγιον Ὄρος· καθὼς ἐμαρτύρησεν ἓνας ἑνάρετος γέρον, Πετρώνιος ὄνοματι, ὁ ὁποῖος μένοντας μίαν νύκτα ὁμοῦ μὲ τὸν θεῖον Νήφωνα ἔξω ἀπὸ τὴν Μονὴν, ἐν τῷ μέσῳ τῆς νυκτός, ἐσηκώθη διὰ νὰ προσευχηθῆ, καὶ βλέπει τὸν Ἅγιον ὅπου ἔστεκεν ὄρθιος, καὶ εἶχεν ὑψωμένας τὰς χεῖρας καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ἦτον γεμάτος ὅλος ἀπὸ φῶς, τὸ ὁποῖον ἀνέβαινεν ἔως εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ἔλαμπεν ὀλοῦθεν· ὥστε ἀπὸ τὴν λάμπην ἐκείνην ἔπεσε κατὰ γῆς ὡς νεκρὸς ὁ Πετρώνιος, ὁ δὲ Ἅγιος τὸν ἐσήκωσεν ἐκστατικόν. Ἄφ' οὗ δὲ ἦλθεν εἰς τὸν ἑαυτὸν του, ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας του· ἀλλ' ὁ μακάριος Νήφων, ἐζήτηε νὰ ἀποκρύψῃ ἀπὸ αὐτὸν τὴν θεῖαν ὄρασιν. Ὅμως ὁ Πετρώνιος ἐπῆγεν εἰς τὸν ἡγούμενον μυστικά, καὶ εἶπε τὴν ὄρασιν· εἰς τὸν ὁποῖον ἀπεκρίθη ὁ προεστῶς: *Τοῦτο Πάτερ Πετρώνιε, δηλοῖ τὴν ἄκραν καθαρότητα τοῦ ἀνδρός, καὶ ὅτι διὰ μέσου αὐτοῦ θέλουν φωτισθοῦν πολλοί. Φυλάττου δέ, νὰ μὴν εἰπῆς ἀπὸ ἐξ ἄλλον τινα, διὰ νὰ μὴν τὸ ἀκούσῃ καὶ ἀναχωρήσῃ ἀπὸ ἡμᾶς,*

φεύγοντας τὸν ἔπαινον, καὶ ζημειωθοῦμεν τοιοῦτον ἄνθρωπον, τὸν ὁποῖον ὁ Ἅγιος Θεὸς μᾶς ἐχάρισε καταφυγὴν καὶ στήριγμα εἰς τὰς ἡμέρας μας.

Κατὰ δὲ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον, δύο ἄρχοντες Θεσσαλονικεῖς ἦλθαν εἰς προσκύνησιν τῶν ἱερῶν Μοναστηρίων τοῦ Ἁγίου Ὄρους· καὶ εὐρεθέντες εἰς τὴν μονὴν τοῦ Διονυσίου, εἰς τὴν ἡμέραν ὁποῦ ἐλειτουροῦσεν ὁ Ἅγιος εἰς τὸ καθολικόν, καὶ ἀκούσαντες τὴν μελίρρυτον διδασκαλίαν του, ἐθαύμασαν, ὡς γραμματισμένοι ὁποῦ ἦσαν καὶ αὐτοί· καὶ μετὰ τὸ τέλος ἐνωθέντες μὲ τὸν Ἅγιον, εὐφράνθησαν ἀπὸ τὰς ψυχοφελεῖς παραγγελίας του· ἐπιστρέψαντες δὲ εἰς τὴν πατρίδα τους, διεφήμιζαν εἰς ὅλους τοὺς Θεσσαλονικεῖς ἅπαντα τὰ τοῦ θείου Νήφωνος.

Εἰς δὲ τὰς ἡμέρας ἐκεῖνας ἐκοιμήθη ὁ μητροπολίτης Θεσσαλονίκης Παρθένιος, καὶ συναθροισθέντες οἱ ἐπίσκοποι, καὶ ὅλος ὁ κληρὸς τῶν Θεσσαλονικέων, ὅλοι κοινῶς ἀπεφάσισαν διὰ ποιμένα τους τὸν πάνσοφον Νήφωνα· ὅθεν καὶ ἀποσταλθέντες δύο ἐπίσκοποι καὶ κληρικοί, ἐπῆγαν εἰς τὴν σεβασμίαν μονὴν τοῦ Διονυσίου, καὶ συνομιλήσαντες κατὰ μόνους μὲ τοὺς προεστῶτας, τοὺς ἐπαρακαλοῦσαν νὰ παρακινήσουν τὸν Ἅγιον διὰ νὰ δεχθῆ τὰς ψήφους. Ἐκεῖνοι δέ, βαρέως ἀναστενάξαντες εἶπον: *Ποῖος εἶναι ἐκεῖνος ὁποῦ νὰ δίδῃ ἅγιοι ἀρχιερεῖς, τὸν διδάσκαλόν του εἰς ἄλλους; Ἡμεῖς εἴμεσθε πεινασμένοι καὶ ἰδιψασμένοι, καὶ πῶς νὰ δώσωμεν τὴν βρῶσιν καὶ πόσιν μας; Τόσον ἐκατήντησεν ἡ περιβόητος Θεσσαλονίκη, νὰ μὴν ἔχη τινὰ ἄξιον διὰ ποιμένα; Καὶ ἦλθετε εἰς ἡμᾶς τοὺς ταπεινοὺς, νὰ μᾶς ὑστερήσετε τὸ φῶς τῶν ὀμματίων μας; Εἰς καιρὸν ὁποῦ βλέπετε μοναχοὶ σας εἰς ποίους κρημνώδεις καὶ δυσβάτους τόπους κατοικοῦμεν, ὥστε καὶ ἀπὸ τὰ ἀναγκαῖα τοῦ σώματος ὑστεροῦμεθα; Καὶ ὁ Κύριος μᾶς ἐξάπέστειλε τὸν παρηγορητὴν εἰς τὰς θλίψεις μας, καὶ τώρα νὰ στὸν ὑστερηθοῦμεν οἱ δυστυχεῖς; Πολλὰ δύσκολα μᾶς φαίνεται· καὶ κατὰ ἀλήθειαν μέγας κίνδυνος ἔχει νὰ μᾶς ἀκολουθήσῃ, ἄν ζημειωθοῦμεν τοιοῦτον φωστῆρα· ἀλλὰ καὶ ὅλη ἡ ἀδελφότης βεβαιότατα ἔχει νὰ δοκιμάσῃ θλίψιν ἀμέτρητον. Καὶ ταῦτα εἰπόντες, ἀνεχώρησαν.*

Οἱ δὲ ἐπίσκοποι καὶ οἱ κληρικοί, βλέποντες πῶς δὲν ἐκατόρθωσαν τίποτε, ἐπαρακαλοῦσαν μὲ θερμὰ δάκρυα τὸν Ἅγιον Θεόν, καὶ τὸν Τίμιον Πρόδρομον, νὰ μὴν γυρίσουν ἄπρακτοι. Ὁ δὲ Ἅγιος ἐρωτῶντας τὸν ἡγούμενον διὰ αὐτούς, δὲν τοῦ ἀπεκρίθη ἀπὸ τὴν ἄκραν λύπην ὁποῦ εἶχεν· ἀλλ' ὁ Ἅγιος ὢντας πεφωτισμένος ἀπὸ τὴν χάριν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἐκατάλαβε, καὶ τοῦ εἶπε· *Μὴ λυπῆσαι Πάτερ, ὅτι ἐγὼ θέλω εἶμαι μαζί σας, καὶ εἰς τοῦτον τὸν ψυχοσωτήριον τόπον ἔχω νὰ δώσω τὸ κοινὸν χρέος, καθὼς παρεκάλεσα τὸν θεῖον Πρόδρομον, ὅταν ἦλθα εἰς τὸ Μοναστήριον, καὶ εἰσήκουσε τὴν δέησίν μου.*

Ὁ δὲ καθηγούμενος εἶπε πρὸς αὐτόν: *Γένοιτό σοι ἀγαπητέ ὡς ἐξήτησας ἀπὸ τὸν θεῖον Πρόδρομον. Βλέπεις ὅμως αὐτοὺς διὰ τοὺς ὁποίους με ἐρώτησες; Ἐπίσκοποι εἶναι τῆς Θεσσαλονίκης, καὶ ἀπεστάλθησαν ἀπὸ ὅλον τὸν κλήρον καὶ τὸν λαόν, διὰ νὰ σέ πάρουν ποιμένα τους, καὶ ἡμεῖς μένομεν ὄρφανοὶ ἀπὸ λόγου σου. Καί μάλιστα ἐγὼ δὲν σέ βλέπω πλέον. Τοῦτο δὲ ἔλεγεν, ὄντας πεφωτισμένος ἀπὸ τὸν Θεόν· ὅτι ὅταν ἦλθε τὸ δεύτερον ὁ μακάριος Νήφων εἰς τὴν μονήν, ἦτον ἀπεθαμένος ὁ ἡγούμενος καὶ δὲν τὸν εἶδε πλέον, ὡς προεφήτευσε. Ταῦτα λέγων, ἔχυνε ποταμηδὸν δάκρυα.*

Ἄκουσας δὲ ταῦτα ὁ ταπεινόφρων Νήφων, ἔπεσε κατὰ γῆς μέσα εἰς τὸν ναόν, καὶ βρέχοντας με δάκρυα τὸ ἔδαφος, ἔλεγε: *Ποῖος εἶμαι ἐγὼ ὁ δυσώδης καὶ ἁμαρτωλός, νὰ δεχθῶ εἰς τὸν καταπληγωμένον μου τράχηλον τέτοιον βαρύτατο ζυγόν; Οἱ δὲ ἀδελφοί, ἀκούσαντες τὸν ὄδυρμόν τοῦ Ἁγίου, ἔδραμον ὅλοι εἰς τὴν ἐκκλησίαν, διὰ νὰ ἴδοῦν, τίς ἦτο ἡ αἰτία τῆς τοσαύτης λύπης του. Τότε ὁ ἡγούμενος βλέποντας ὅτι ἐσυνάχθη ὅλη ἡ ἀδελφότης εἰς τὸν ναόν, ἀνήγγειλον ἅπαντα τὰ τῶν ἐπισκόπων καὶ κληρικῶν· καὶ καθὼς τὸ ἤκουσαν οἱ ἀδελφοί, ἐπερικύκλωσαν τὸν Ἅγιον κλαίοντες καὶ ὄδυρόμενοι τόσον, ὅποῦ ἤκουσαν τὴν ταραχὴν οἱ ἐπίσκοποι καὶ οἱ κληρικοί, καὶ ἦλθον εἰς τὸ μέσον, καὶ ἔδωκαν εἰς χεῖρας τοῦ Ἁγίου τὰ γράμματα παντὸς τοῦ κλήρου τῶν Θεσσαλονικέων. Ὁ δὲ Ἅγιος κλαίων ἔλεγεν: *Ἐγὼ ἅγιοι ἀρχιερεῖς, μετὸ νὰ ἦμαι καταπληγωμένος ἀπὸ τὰς πολλὰς μου ἁμαρτίας, ἦλθον εἰς τοῦτον τὸν τόπον νὰ ἡσυχάσω, καὶ νὰ δώσω τέλος, καὶ πῶς ἤμπορῶ νὰ φύγω τὴν ὁδὸν τῆς μετανοίας, καὶ νὰ πάρω ἐπάνω σου τόσων ψυχῶν φροντίδα, ὅποῦ μόνις δύναμαι νὰ σώσω τὴν ἁμαρτωλὴν μου ψυχὴν;**

Οἱ δὲ ἐπίσκοποι ἔλεγον: *Μὴ φανῆς πάτερ ἐναντίος εἰς τὴν θεῖαν ἀπόφασιν, ὅτι ὅλοι κοινῶς μεμίαν γνώμην καὶ φωνὴν σέ ζητοῦν διὰ ποιμένα τους. Τότε ὁ ἡγούμενος ὡς ἐκ Πνεύματος Ἁγίου πεφωτισμένος, εἶπεν: *Ὑπαγε ὦ τίμιε πάτερ, ὅτι οὕτως εἶναι τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, νὰ αὐξήσης τὸ τάλαντον, καὶ νὰ σωθοῦν πολλοὶ διὰ μέσου σου· καὶ ἐνθυμοῦ πάντοτε ταύτην τὴν ἐράν μονήν, καὶ τὴν ἀγάπην ἡμῶν καὶ τῶν ἀδελφῶν, καὶ βοήθει μας μετὰς συχνὰς σου προσευχάς, καὶ μετ' ὅτι ἄλλο σωματικὸν ἀναγκαῖον δύνασαι πρὸς κυβέρνησίν μας· ἡμεῖς δὲ σέ ἔχομεν πάντοτε εἰς τὴν μνήμην μας ὡς κοινοβιάτην καὶ τέκνον τοῦ ἐροῦ μοναστηριοῦ· διότι ὁ Κύριος ταύτην τὴν νύκτα, ἐπρόσταξεν ἔμε τὸν ἀνάξιον, νὰ μὴν ἐμποδίσωμεν τὴν ὁδὸν σου. Καὶ ταῦτα εἰπὼν, κατεφίλησε τὸν μακάριον Νήφωνα· ὁμοίως καὶ ὅλοι οἱ ἀδελφοὶ μετὰ δακρῶν ἠσπάσατο αὐτόν. Ὁ ὁποῖος τέλος πάντων εἶπεν: *Ἄς γίνῃ τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου, καθὼς ὀρίζετε, ὅμως κίνδυνος μέγας ἀκολουθεῖ εἰς ἐμέ τὸν ἀνάξιον, καὶ εὐχεσθε ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς Κύριον.***

Καὶ τοιουτοτρόπως παραλαμβάντες οἱ ἐπίσκοποι τὸν Ἅγιον, ἀνεχώρησαν χαίροντες, καὶ πηγαίνοντες εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, ἔδραμεν τόσον πλῆθος λαοῦ, διὰ νὰ ἴδοῦν τὸν Ἅγιον, καὶ νὰ λάβουν τὴν εὐλογίαν του, ὅποῦ ἐστενοχωροῦντο ποῖος νὰ προλάβῃ πρότερον. Καὶ ὅταν ἦλθεν ἡ Κυριακή, ἐχειροτόνησαν αὐτὸν ἀρχιερέα καὶ ποιμένα τους. Ὁ δὲ Ἅγιος ὕστερον ἀπὸ ὀλίγας ἡμέρας, βλέποντας τοὺς χριστιανοὺς συγχυσμένους ἀπὸ τοὺς λατινόφρονες, καὶ τὴν καινοτομίαν τῆς ἐν Φλωρεντία ψευτοσυνόδου, ἐδίδασκε καθ' ἑκάστην τὰ θεῖα δόγματα τῶν Ἀποστόλων καὶ τῶν θείων Συνόδων, ἀποβάλλοντας τελείως τὰς καινοτομίας καὶ τὰς σοφιστικὰς ἀποδείξεις τῶν λατίνων, καὶ τοὺς ἐπαρήγγειλε νὰ φυλάττουν τὴν ὀρθοδοξίαν ἀνόθευτον. Ἐπαρηγοροῦσε δὲ αὐτοὺς καὶ διὰ τὰς ἀταξίας καὶ τοὺς πειρασμοὺς τῶν νεοβασιλευόντων Ἀγαρηνῶν, παρακινῶντάς τους νὰ ὑπομένουν ἀγογγύστως τὰς θλίψεις καὶ τὰ βάσανα τῆς αἰχμαλωσίας, διὰ τὴν ἐλπίδα τῶν ἐπηγγελμένων ἀγαθῶν, καὶ νὰ φυλάττουν τὴν πίστιν ἀσάλευτον.

Τοὺς δὲ ἀνελεήμονας καὶ ἀσπλάγχχνους πλουσίους ἐπαρακινοῦσε μὲ τὰς πανσόφους διδασκαλίας του, νὰ εὐσπλαγχνίζονται καὶ νὰ ἐλεοῦν τοὺς πτωχοὺς. Διότι τόσον εὐσπλαγχνος ἦτον καὶ φιλόπτωχος, ὥστε ὅποῦ πολλαῖς φοραῖς ἐπήγαινε μόνος του διὰ νυκτὸς τὰ χρειαζόμενα εἰς τοὺς ἀσθενεῖς καὶ ἀδυνάτους. Καὶ μὲ τὴν γλυκύτητα τῶν λόγων του ἔσυρε καθ' ἓνα εἰς τὸ θεῖον θέλημα. Ἀκόμη, καὶ πολλοὺς ἀπίστους μετέβαλεν ὁ πάνσοφος εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, καὶ καθ' ἑκάστην ἐπέστρεφον ἀπὸ τὴν πλάνην τους· ὅθεν ἠκούσθη ὀλοῦθεν ἡ φήμη του, καὶ ἔτρεχον πολλοὶ εἰς αὐτόν. Ἐφθασε δὲ καὶ εἰς τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν, καὶ ἐπιθυμοῦσαν καὶ οἱ ἀρχιερεῖς νὰ τὸν ἀπολαύσουν.

Καὶ μετὰ δύο χρόνους ἐπροσκαλέσθη ἀπὸ ὅλην τὴν ὀμήγυριν τῶν ἀρχιερέων εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, διὰ ὑποθέσεις ἀναγκαίας τῆς Ἐκκλησίας. Τοῦτο δὲ ἔγινε κατ' οἰκονομίαν Θεοῦ, διὰ νὰ τεθῆ τὸ φῶς εἰς ὑψηλότερον τρόπον, καὶ νὰ φωτίζη ὅλους κοινῶς. Πηγαίνοντας λοιπὸν ὁ Ἅγιος εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἐδέχθη μὲ κάθε τιμὴ ἀπὸ τὸν Πατριάρχην καὶ τοὺς ἀρχιερεῖς, καὶ ἀπὸ ὅλον τὸν κλῆρον καὶ τὸν λαόν, διὰ τὴν ἀρετὴν του καὶ τὴν σοφὴν κυβέρνησιν τοῦ ποιμνίου του. Εὔρε δὲ ἐκεῖ καὶ τὸν διδάσκαλόν του Ζαχαρίαν, καὶ ἀσπασάμενος ἓνας τὸν ἄλλον, ἐχάρησαν ὑπέρμετρα. Καὶ ἐπληρώθη ἡ προφητεία τοῦ θείου Ζαχαρία, ὅποῦ εἶπεν, ὅτι θελοῦν ἀνταμωθοῦν πάλιν εἰς τὴν παροῦσαν ζωὴν. Ἀλλὰ μετὰ ὀλίγας ἡμέρας ἀσθενήσας ὁ ἀγιώτατος Ζαχαρίας, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον, καὶ τὸ ἱερόν το λείψανον ἐκήδευσεν ἐντίμως καὶ εὐλαβῶς ὁ θεῖος Νήφων.

Ἐπειτα ἀπὸ ὀλίγον καιρὸν, ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ καὶ ὁ Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, καὶ χωρὶς ἀναβολὴν καιροῦ, ὅλοι οἱ ἀρχιερεῖς καὶ κληρικοί,

ἀνέβασαν μὲ βασιλικὴν ἐξουσίαν εἰς τὸν οἰκουμενικὸν θρόνον, καὶ μὴ θέλοντα, τὸν σοφώτατον Νήφωνα. Ὁ ὁποῖος ἔχοντας τὸν θεῖον ζῆλον εἰς τὴν ἁγίαν του ψυχὴν, ἐκήρυττε μεγαλοφώνως τὰ θεῖα δόγματα, διδάσκοντας καθ' ἑκάστην ὡς ἄλλος ἀπόστολος, νουθετῶντας, ἐπιτιμῶντας μετρίως, καὶ σπουδάζοντας μὲ διαφόρους τρόπους, διὰ τὴν ἀποδιώξιν τοῦς λύκους μακρὰν ἀπὸ τὴν ποιμνὴν τοῦ Χριστοῦ, καὶ τὴν στερεώσιν τὴν Ὀρθοδοξίαν. Καὶ μὲ τὰ θεῖα καὶ πάνσοφά του λόγια, ἐκέρδαινε καὶ πολλοὺς ἀπίστους, οἱ ὅποιοι ἐλάμβανον μυστικὰ ἀπὸ αὐτὸν τὸ θεῖον Βάπτισμα, καὶ ἐνδυναμωμένοι μὲ τὰς εὐχὰς του, ἤρνοῦντο καὶ πατρίδα καὶ γένος, καὶ ἔφευγαν μακρὰν, διὰ τὴν μὴν κινδυνεύουν ἀπὸ τοῦς ἀσεβεῖς.

Ἐχαίρετο λοιπὸν ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, ἔχουσα τοιοῦτον φωστῆρα εἰς πᾶσαν τὴν οἰκουμένην διαλάμποντα, ὥστε ὁποῦ εἰς τοὺς καιροὺς ἐκείνους δὲν εὐρίσκετο ἄλλος ὁμοίος του· ἀλλ' ὁ μισόκαλος διάβολος δὲν ὑπέφερε νὰ βλέπῃ τοιαῦτα καλά, ἀλλ' ἐκίνησε μερικοὺς κληρικοὺς σκανδαλοποιούς, διὰ τὴν ἐξορίσιν τὸν Ἅγιον μακρὰν ἀπὸ τὴν ποιμνὴν του, καὶ κάμνοντες φατρίαν ἐναντίον τοῦ καλοῦ ποιμένου, ὥρμησαν μὲ βασιλικὴν ἐξουσίαν, καὶ τὸν ἔδιωξαν ἀπὸ τὸ Πατριαρχεῖον.

Ὁ δὲ θεῖος Νήφων, μὴν ἠξεύροντας τελείως διὰ ποίαν αἰτίαν διώχεται, μὲ τόσον παράλογον θυμὸν, ἀποροῦσε καὶ ἐλυπεῖτο, ὅχι διὰ τὴν ἐξεβλήθη τοῦ θρόνου, ἀλλὰ διὰ τὴν στέρησιν τῆς σωτηρίας τῶν χριστιανῶν. Γνωρίζοντας ὅτι ὅλα αὐτὰ τὰ κινούμενα κατ' αὐτοῦ εἶναι ἐκ τοῦ πονηροῦ διαβόλου· ὅθεν καὶ ἐπαρακαλοῦσε τὸν Κύριον νὰ συγχωρήσῃ τὸ ἁμάρτημα τῶν σκανδαλοποιῶν, καὶ νὰ τοὺς δώσῃ καλὴν ἐπιστροφὴν, διὰ τὴν μετανοήσιν. Αὐτὸς δὲ, ἐπορεύετο τὴν ὁδὸν αὐτοῦ χαίρων, ὅτι ἐλυτρώθη ἀπὸ τὰς φροντίδας, καὶ ὅτι ἔχει νὰ ἀπολαύσῃ τὴν ποθουμένην του ἡσυχίαν. Πηγαίνοντας δὲ εἰς τὴν Σωζόπολιν, ἠσύχασεν εἰς ἓνα Μοναστήριον τοῦ Τιμίου Προδρόμου, ὃν ἐπόθει ὀλοψύχως, ἀπερνῶντας ζωὴν ὑπερθαύμαστον, τόσον ὁποῦ ἡ ἀκοή του διεδόθη εἰς ὅλα τὰ μέρη ἐκεῖνα, καὶ ἔτρεχον οἱ χριστιανοί, δὲ νὰ βλέπουν τὸν Ἅγιον, καὶ νὰ ἀκούουν τὴν ψυχοφελῆ διδασκαλίαν του.

Διατρίβοντας δὲ εἰς τὸ μοναστήριον ὁ μακάριος δύο ὀλοκλήρους χρόνους, ἐπροσκαλέσθη πάλιν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ ἀνέβη ἐκ δευτέρου εἰς τὸν Οἰκουμενικὸν θρόνον, καὶ ἔλαμψε πάλιν τὸ φῶς ἐπὶ τὴν λυχνίαν, καὶ ἐφωτίσθη ὅλη ἡ οἰκουμένη μὲ τὰς συχνὰς διδασκὰς του. Ἀλλὰ μὴν ὑποφέρων πάλιν ὁ διάβολος τὴν παρρησίαν του Ἁγίου, ἐμηχανεύθη ἐναντίον του ἄλλην μέθοδον, διὰ τὴν νὰ τὸν διώξῃ πάλιν. Καὶ μίαν ἡμέραν ὁποῦ ὑπέστρεφεν εἰς τὸ Πατριαρχεῖον ἀπὸ μίαν ἐκκλησίαν ὁποῦ ἐλειτούργησεν, ἔτυχε νὰ ἀπαντήσῃ ἕξαφνα εἰς τὴν στράταν τὸν βασιλέα, καὶ παραμερῶντας ἐχαίρετίσεν αὐτὸν κατὰ τὸ πρέπον. Ὁ δὲ

ὑπερήφανος βασιλεύς, θέλοντας ἰσόθεον τιμῆν, ὕβρισε τὸν Ἅγιον, πῶς δὲν ἤξεύρει νὰ τιμᾷ τοὺς βασιλεῖς καθὼς πρέπει. Ὁ δὲ ταπεινόφρων μὴδὲ λαλήσας ἀνεχώρησε, λέγοντας μὲ τὸν ἑαυτό του: *Καί τοῦτο τέχνη σου εἶναι πονηρὴ διάβολε.*

Πηγαίνοντας λοιπὸν ὁ βασιλεὺς εἰς τὰ βασίλεια, ἐξόρισε τὸν Ἅγιον εἰς τὴν Ἀνδριανούπολιν, προστάζοντας νὰ τὸν φυλάττουν ἐκεῖ διορισμένοι στρατιῶται. Ἐκεῖνοι δὲ ὅποῦ τὸν ἐπήγαιναν, τοῦ ἔκαμαν εἰς τὴν στρατὰν πολλὰ κακά, ἀλλ' ὁ εὐὸς τὸν ἐφύλαξεν ἀβλαβῆ· καὶ ἐκεῖ τὸν ἄφησαν νὰ κατοικῆ εἰς μίαν ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Στεφάνου μὲ μεγάλην φύλαξιν. Ὁ δὲ Ἅγιος εὐχαριστῶντας τὸν Θεον, πῶς τοῦ ἐδόθη εἰς παρηγορίαν ἢ ἐκκλησία τοῦ Πρωτομάρτυρος, ἐχαίρετο καὶ ἐδόξαζε τὸν Κύριον, εἰς τὸν ὅποιον παρεδόθη ὀλοψύχως, μὴν ἐλπίζοντας εἰς κἀμμίαν ἀνθρωπίνην βοήθειαν.

Ἐπειδὴ δὲ καὶ ἡ φήμη τοῦ Ἁγίου διεδόθη καὶ εἰς τὴν Βλαχίαν, ἐπεθύμει ὁ τότε αὐθέντης Ῥάδουλος τὸ ὄνομα, νὰ ἰδῆ τὸν Ἅγιον, καὶ πηγαίνοντας εἰς τὴν βασιλεύουσαν διὰ νὰ πληρώσῃ τὰ βασιλικὰ δοσίματα, ἀπέρασεν ἀπὸ τὴν Ἀνδριανούπολιν, καὶ μεταχειριζόμενος κάθε τρόπον, ἔλαβε τὴν ἄδειαν ἀπὸ τοὺς βασιλικοὺς ἀνθρώπους, καὶ ἐπῆγε νὰ ἀνταμώσῃ τὸν Ἅγιον, καὶ κλίνας τὴν κεφαλὴν, ἐπροσκύνησεν αὐτὸν μὲ μεγάλην ευλάβειαν, καὶ καταφιλήσας μὲ πόθον ἀμέτρητον τὴν ἀγίαν του δεξιάν, εἶπεν: *Ἐγὼ Δέσποτα Ἄγιε, ἐποθοῦσα πολλὰ νὰ ἀξιωθῶ νὰ ἰδῶ τὴν πανόλβιον θεάν σου, καὶ νὰ λάβω τὴν εὐχὴν σου καὶ τὴν εὐλογίαν σου καὶ ἄς ᾗναι δεδοξασμένος ὁ Θεός, ὅποῦ μὲ ἠξίωσε τὴν σήμερον καὶ τὴν ἀπέυλασα, ὅμως λυποῦμαι πολλὰ εἰς τοὺς πειρασμοὺς ὅποῦ δοκιμάζεις.* Ἀπεκρίθη ὁ Ἅγιος: *Ἐκλαμπρότατε αὐθέντα, διὰ πολλῶν θλίψεων δεῖ ἡμᾶς εἰσελθεῖν εἰς τὴν Βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν, λέγει ὁ Κύριος. Καὶ ὁ θεῖος Παῦλος γράφει: ὅτι οὐκ ἄξια τὰ παθήματα τοῦ νῦν καιροῦ, πρὸς τὴν μέλλουσαν δόξαν ἀποκαλυφθῆναι.* Πρέπει λοιπὸν, νὰ ὑπομένωμεν τῆς παρούσης ζωῆς τὰς περιστάσεις μετὰ χαρᾶς, καθὼς καὶ οἱ θεοὶ Ἀπόστολοι, ὅταν ἐμαστιγώθησαν ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους ἐχαίροντο, ὅτι ἀτιμάσθησαν διὰ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου, καθὼς ἱστορεῖ ὁ θεῖος Λουκᾶς εἰς τὰς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων. Καὶ ὁ μακάριος Παῦλος γράφει εἰς τὰς Ἐπιστολάς του· νῦν χαίρων ἐν τοῖς παθήμασί μου. Καὶ ἐχαίροντο οἱ τρισόλβιοι εἰς τὰς θλίψεις, ὑπομένοντες αὐτὰς εὐχαρίστως, διὰ τὴν ἀνέμεναν τὴν μακαρίαν ἐλπίδα, ἀλλ' ἡμεῖς εἴμεθε ὀλιγόψυχοι, καὶ τι ἤμποροῦμεν νὰ ὑπομείνωμεν;

Ἀκούοντας ταῦτα ὁ αὐθέντης ἐκατανύχθη, καὶ τοῦ λέγει: *Παρακαλῶ τὴν ἀρχιερωσύνην σου νὰ ἔλθῃς εἰς τὴν Βλαχίαν, νὰ μᾶς διδάξῃς, ὅποῦ εἴμεθα ἔρημοι παντελῶς ἀπὸ πνευματικὴν διδασκαλίαν, καὶ ἀπὸ ποιμένα διδακτικόν, καὶ ἐκεῖ θέλεις ἀναπαυθῆς, καὶ ὅλοι θέλουν σὲ δεχθοῦν μετὰ πάσης χαρᾶς. Μόνον δός μοι τὸν λόγον σου, διὰ νὰ μεσιτεύσω εἰς τοὺς ἀσεβεῖς, νὰ λάβομεν τὴν ἄδειαν. Καὶ*

στέργοντας ὁ Ἅγιος εἰς τοῦτο, ἐμεσίτευσεν ὁ Ῥάδουλος καὶ ἐπῆρεν αὐτὸν μαζί του εἰς τὴν Βλαχίαν, καὶ ὅλοι τὸν ἐδέχθησαν ὡς ἀπόστολον τοῦ Κυρίου. Καὶ ὁ αὐθέντης τοῦ λέγει: *Ἀπὸ τὴν σήμερον Πάτερ, σέ ἔχομεν ὁδηγόν, καὶ ποιμένα μας, διὰ νὰ μᾶς ὁδηγήσης εἰς ὁδὸν σωτηρίας, καὶ νὰ ἔχῃς τὴν ἐξουσίαν εἰς τὰ ἐκκλησιαστικὰ καὶ ὅτι προστάξης νὰ γίνεται.*

Ὁ δὲ θεῖος Νήφων εἶπε πρὸς αὐτόν: *Ἐπαινῶ τὴν καλὴν σου γνώμην, καὶ αμποτε νὰ τὴν ἔχῃς ἕως τέλους. Πλὴν, παρακαλῶ, ὅτι ἐπιχειρισθῶ πρὸς διόρθωσίν σας νὰ τὸ δεχθῆτε εὐχαρίστως, καὶ ἐὰν σφάλῃς ὁ ἴδιος, νὰ δέχεσαι πνευματικὴν νοθεσίαν· ?τι ὅταν ὁ κοινὸς λαὸς ἴῃ τὸν αὐθέντην πῶς δέχεται διόρθωσιν μετανοίας, καὶ μὲ εὐκολίαν διορθώνονται. Καὶ πάλιν ἐξ ἐναντίας, ὅταν ὁ αὐθέντης καταπατῆτῶν μόνον, καὶ ἀθετῆ τοὺς ἐροὺς κανόνας, τότε γίνεται εἰς ὅλους μεγάλη πτῶσις· διότι οἱ ἄνθρωποι εὐκόλα κλίνουν εἰς τὸ κακόν. Ὁ δὲ αὐθέντης λέγει πρὸς τὸν Ἅγιον: Ὅτι κάμῃς Πάτερ διὰ τὸ συμφέρον τῆς ψυχῆς μας, μετὰ χαρᾶς τὸ δεχόμεθα.*

Τότε λοιπόν, ὁ πάνσοφος Νήφων, ἐπρόσταξε νὰ γίνῃ τοπικὴ σύνοδος, νὰ συναχθοῦν ὅλοι οἱ ἱερεῖς τῶν ἐκκλησιῶν, καὶ οἱ ἡγούμενοι τῶν Μοναστηριῶν, καὶ οἱ ἄρχοντες τοῦ παλατίου μὲ τὸν αὐθέντην. Καὶ συναχθέντες ἅπαντες, ἄρχισε ὁ μακάριος νὰ τοὺς κηρύττῃ τὰ θεῖα λόγια, καὶ νὰ τοὺς παρακινῆ εἰς τὰ καλὰ ἦθη, μὲ ἀπόδειξιν τῶν θεοπνεύστων Γραφῶν καὶ τῶν θείων πατέρων, καὶ νὰ τοὺς ἀποκόπη ἀπὸ κάθε κακὴν συνήθειαν, ὥστε ὅποῦ ὅλοι ἐδέχθησα τὴν μελίρρυτον διδασκαλίαν του, καὶ πεισθέντες εἰς τὰ θεῖα του λόγια, ἐσπούδαζαν νὰ διορθώσουν ὅλας τὰς πράξεις καὶ τὰ ἦθη τους. Ἐχειροτόνησε δὲ ὁ Ἅγιος καὶ δύο ἐπισκόπους, καὶ δίδοντάς τους διορισμένας ἐπισκοπὰς, τοὺς ἐπαρήγγειλε νὰ ἐπιμελοῦνται τὸ ποίμνιον τοῦ Χριστοῦ, ὅτι ἔχουν νὰ δώσουν λογαριασμὸν δι' αὐτοὺς εἰς τὸν φοβερὸν Κριτὴν. Ἐπειτα, γυρίζοντας εἰς τὸ αὐθέντην εἶπεν εἰς ἐπήκοον πάντων: *Καὶ σὺ τέκνον Ῥάδουλε, ὅποῦ ἔχῃς τὴν ἐξουσίαν εἰς τὸ χέρι σου, πρέπει νὰ νοθετῆς ὅλους τοὺς ὑπηκόους σου, καὶ νὰ παιδεύῃς τοὺς ἀτάκτους, καὶ νὰ μὴν φιλοπροσωπῆς μήτε εἰς μέγαν, μήτε εἰς μικρόν, ἀλλὰ νὰ κάνῃς δικαίαν κρίσιν, ὅτι ἡ κρίσις εἶναι τοῦ Ἁγίου Θεοῦ, καθὼς λέγει ἡ θεία Γραφή.*

Καὶ ταῦτα διδάσκων μὲ πολλὴν ταπείνωσιν ὁ Ἅγιος, ἀπέλυσε τὴν Σύνοδο, κρατῶντας τοὺς ἱερεῖς καὶ μοναχοὺς ὅποῦ ἦσαν ἀπὸ μακρινοὺς τόπους ἱκανὸν καιρὸν, ἕως νὰ τοὺς διορθώσῃ· καὶ ὅλοι ἐδόξαζαν τὸν Θεόν, ὅποῦ τοὺς ἀπέστειλε τοιοῦτον φωστῆρα καὶ τοὺς ὠδήγησεν εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἀληθείας, καὶ τὸν ὠνόμαζον νέον Χρυσόστομον. Ὁ ὁποῖος ἐλειτουροῦσε κάθε Κυριακὴν καὶ ἑορτῆν, διὰ νὰ συντρέχουν ὅλοι εἰς τὴν ἐκκλησίαν νὰ ἀκούουν τὴν διδασκαλίαν του, καὶ ἐσπούδαζεν ὁ θαυμάσιος μὲ κάθε τρόπον, νὰ τοὺς εὐγάλη ἀπὸ τὴν κακὴν

συνήθειαν τῆς μέθης· ὅτι ἦσαν σχεδὸν ὅλοι πεσμένοι εἰς αὐτὸ τὸ πάθος μὲ ὑπερβολὴν, καὶ ἀπὸ αὐτὸ γίνονται ὅλα τὰ θανάσιμα ἁμαρτήματα, καὶ ἐξόχως ἡ ἀκάθαρτος πορνεία, καὶ ἡ βδελυρὰ ἀρσενικοκοιτία, εἰς τὴν ὁποίαν ἦσαν πεσμένοι οἱ περισσότεροι. Διὰ τοῦτο ἔπασχεν ὁ πάνσοφος νὰ σβέσῃ τὴν φλόγα τῆς μέθης· καὶ μὲ τὴν ἀδιάκοπον διδασχὴν του ὑπέστρεφον εἰς μετάνοιαν πλῆθος πολὺ, καὶ ἐδιωρθόνοντο. Ἄλλ' ὁ μισόκαλος διάβολος, τί ἐνεργεῖ πάλιν κατὰ τοῦ Ἁγίου διὰ νὰ ἐμποδίσῃ τὸ θεῖον του κήρυγμα;

Ἐνας μεγάλος ἄρχοντας ἀπὸ τὴν Μπογδανίαν, ὄντας κακὸς τρόπος, καὶ κάμνοντας πολλὰ κακά, διὰ νὰ γλυτώσῃ ἀπὸ τὴν αὐθεντικὴν ἐξουσίαν, ἔφυγεν ἀπὸ τὴν πατρίδα του, ἀφήνοντας καὶ σπῖτι καὶ γυναῖκα καὶ παιδιά, καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Βλαχίαν, καὶ φιλιωθείς πολλὰ μὲ τὸν αὐθέντην Ῥάδουλον, ἠθέλησε νὰ κατοικήσῃ ἐκεῖ, καὶ νὰ πάρῃ ἄλλην γυναῖκα. Ὅθεν ὁ αὐθέντης μὲ ὄλον ὁποῦ ἤξευρε πῶς ὁ Μπογδάνος εἶχε γυναῖκα εἰς τὸν τόπον του, παρέβλεψε καὶ νόμους Πατέρων καὶ Κανόνας, καὶ τοῦ ἔδωκε παρανόμως τὴν ἰδίαν του ἀδελφὴν. Τὸ ὁποῖον ἀκούσας ἡ νόμιμος γυναῖκά του, ἔγραψε γράμμα πρὸς τὸν Ἅγιον προσκλαιομένη καὶ φανερώουσα, πῶς εἶναι ὑπανδρευμένος καὶ ἔχει παιδιά. Λαβὼν δὲ ὁ Ἅγιος τὸ γράμμα, ἔκραξε τὸν Μπογδάνον, καὶ τοῦ ὠμίλησε μὲ πραότητα καὶ ταπεινώσιν τὰ πρέποντα, διὰ νὰ ἀφήσῃ τὴν παρανομίαν καὶ νὰ ἔχῃ τὴν νόμιμον γυναῖκά του, ἀλλ' ἐκεῖνος ὄντας κακὸς τρόπος καὶ ἀμετανόητος, ἀνεχώρησε ἀπὸ τὸν Ἅγιον μὲ πολλοὺς φοβερισμοὺς· καὶ πηγαίνοντας εἰς τὸν αὐθέντην, τὸν ἐκίνησεν εἰς θυμὸν κατὰ τοῦ Ἁγίου, καὶ ἐζητοῦσε νὰ τὸν διώξῃ ἀπὸ τὴν Βλαχίαν. Ἄλλ' ὁ θεῖος Νήφων μὴ δειλιάσας παντελῶς τοὺς φοβερισμοὺς, ἐπῆγεν εἰς τὸ παλάτι τοῦ αὐθέντου, καὶ ἔδωκεν ἐν πρώτοις τὸ γράμμα ὁποῦ ἔστειλεν ἡ νόμιμος του γυναῖκα· ἔπειτα ἀνοίγωντας τὸν θεῖον νόμον, τοὺς ἐπαρακαλοῦσε νὰ μὴ καταφρονήσουν τὴν θεῖαν ἀπόφασιν καὶ τοὺς θεῖους Κανόνας τῆς Ἐκκλησίας μας Ὁ δὲ Ῥάδουλος, ἀπορρίψας τὸ προσωπεῖον τῆς προτέρας εὐλαβείας, ἠγρίωσε τὸ ἦθος κατὰ τοῦ Ἁγίου, καὶ τοῦ λέγει: *Δὲν πρέπει Δέσποτα νὰ δείχνῃς τόσην αὐστηρότητα εἰς ἡμᾶς, ἀλλὰ νὰ ἔχῃς ἐντροπὴν καὶ φόβον εἰς τοὺς αὐθέντας. Ἐγὼ καὶ πρωτύτερα ἠθέλα νὰ σοῦ τὸ εἰπῶ, ὅτι εὐθύς ὁποῦ σέ ἔφερα ἐδῶ κατεπάτησας καὶ ἠθέτησας ὅλας τὰς παραδόσεις καὶ τὰς τάξεις μας, καὶ ἄλλαξες κατὰ τὴν γνώμην σου ὅλα τὰ πράγματα. Ὅθεν ἀπὸ τῆς σήμερον, μὴτε τὴν διδασκαλίαν σου θέλομεν, μὴτε τὰς παραδόσεις καὶ τὰς τάξεις σου. Ὅτι ἡμεῖς εἴμεσθε ἄνθρωποι τοῦ κόσμου καὶ δὲν ἠμποροῦμεν νὰ ἀκολουθοῦμεν κατὰ τὴν γνώμην σου.*

Ταῦτα ἀκούσας ἀνελπίστως ὁ Ἅγιος, τοῦ λέγει: *Ἐκλαμπρότατε αὐθέντα, ταῦτα ἐθαῤῥοῦσα ἐγὼ νὰ μοῦ εἰπῆς; Δὲν ἦλθες ἡ ἐκλαμπρότης σου δύο καὶ τρεῖς φοραῖς μὲ τοὺς ἄρχοντάς σου, καὶ μὲ ἐπαρακάλεσας νὰ ἔλθω ἐδῶ, διὰ ὠφέλειαν τῶν*

ψυχῶν σας; Δεξὸν μοι ὑψηλότατε, ποίαν κακὴν παράδοσιν καὶ τάξιν σᾶς ἔδωκα, καὶ ἠθέτησας τὰς ἐδικὰς σας; Ὡ ἀλλοίμονον! Τώρα βλέπω φανερά, ὡς μέλλει νὰ ἔλθῃ μεγάλη ὀργὴ εἰς τοῦ λόγου σας, καὶ λυποῦμαι διὰ τὰς ψυχὰς σας. Διὰ δὲ τὸν ἑαυτόν μου τελείως δὲν φροντίζω, ὅτι ἔχω τὸ θάρρος μου ὅλο εἰς ἐκεῖνον ὁποῦ ἐκ νεότητός μου ἐπόθησα καὶ ποθῶ, καὶ διὰ τὴν ἀγάπην Του τὸ ἔχω μεγάλην χαρὰν νὰ χύσω καὶ τὸ αἷμά μου, ἂν κάμῃ χρεία. Ἦξευρε αὐθέντα, ὅτι ὅλη ἡ ἐδική μου δύναμις εἶναι ὀνόμος τῆς Ἐκκλησίας, διὰ τὴν ὁποίαν ὁ Κύριός μου ἔχουσε τὸ πανάγιον αἷμά Του διὰ νὰ τὴν καθαρῶς ἀπὸ κάθε ἀμαρτίαν καὶ νὰ τὴν ἀγιάσῃ. Καί θέλει εἶναι καθαρὰ καὶ ἁγία μὲ τὴν ἐργασία τῶν θείων ἐντολῶν, τὰς ὁποίας ποθῶ νὰ φυλάξω ἕως τέλους τῆς ζωῆς μου.

Ταῦτα εἰπὼν εὐγῆκεν ἀπὸ τὸ παλάτι, καὶ πηγαίνοντας εἰς τὴν ἔκκλησιαν, ἐπρόσταξε τοὺς ἐπὶ τῆς εὐταξίας νὰ συνάξουν τὸν λαόν, καὶ διδάσκοντας αὐτοὺς ἱκανῶς, ἐφόρεσε τὴν ἀρχιερατικὴν στολὴν, καὶ ἀφόρισε τὸν παράνομον Μπογδάνον, καὶ ἐκείνους ὁποῦ τὸν συμβοηθοῦν εἰς τὴν παρανομίαν, ἐξωκκλησιάσας αὐτὸν ὁμοῦ μὲ τὴν μοιχαλίδα, ὡς παραβάτας τοῦ νόμου. Ἐπειτα, νουθετήσας πολλὰ τὸν λαόν, ἐπροεῖπεν ὅσα ἔμελλον νὰ γένουν εἰς τὴν Βλαχίαν, καὶ ὅτι ὁ Ῥάδουλος καὶ ὁ Μπογδάνος ἔχουν νὰ λάβουν κακὸν θάνατον, καὶ νὰ ἀπολεσθοῦν μὲ τὴν ἀνομίαν τους. Καὶ οὕτως ἀπέθεσε τὴν ἀρχιερατικὴν στολὴν ἐπάνω εἰς τὴν Ἁγίαν Τράπεζαν, καὶ ἀσπασθεὶς τὰς ἁγίας εἰκόνας, ἀνεχώρησεν.

Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ῥάδουλος, ἔδωκεν ὄρισμὸν εἰς ὅλην τὴν πολιτείαν, νὰ μὴν τὸν ὀνομάζουν πλέον ἀρχιερέα, οὔτε νὰ τοῦ προσφέρουν καμμίαν τιμὴν καὶ περιποίησιν. Καὶ ὁποῖος ἀκουσθῆ, πῶς τοῦ ἔδωκεν ψωμί, ἢ ἄλλο τί, ἢ τὸν ἐδέχθη εἰς τὸ σπίτι του, νὰ χάνῃ τὴν ζωὴν του, καὶ τὰ πράγματά του νὰ γίνονται αὐθεντικά. Ὅθεν ἔδωκεν ὁ Ἅγιος τόπον τῆ ὀργῆ, καὶ ἐπῆγεν εἰς μίαν ἄκραν τῆς χώρας, εἰς ἓνα μικρὸν σπίτι, ἔχοντας ὅλη τὴν ἐλπίδα εἰς τὸν Θεόν· ὁ ὁποῖος ὡς πολυέλεος, ἔστειλεν εἰς αὐτὸν τὰς πρὸς τὴν χρείαν, καθὼς ἔστειλε παλαιὰ καὶ εἰς τὸν Προφήτην Ἡλίαν τὴν τροφήν διὰ τοῦ κόρακος, καὶ εἰς τὸν Δανιὴλ διὰ τοῦ Ἀββακούμ. Διότι, ἓνα ἀρχοντόπουλον ἀπὸ τὴν γενεὰν τῶν Βαπαράβων, Νέαγκος ὀνομαζόμενος, τέκνον τοῦ Ἁγίου πνευματικόν, βλέποντας αὐτὸν εἰς τόσην στενοχωρίαν, ἐλυπεῖτο πολλὰ, καὶ τοῦ ἔφερνε ὅλα τὰ πρὸς τὴν χρείαν μόνος του διὰ εὐλάβειαν, κρυφίως, φοβούμενος τὴν ὀργὴν τοῦ αὐθέντου.

Στοχαζόμενος δὲ ὁ Ῥάβουλος τὴν κατάραν τοῦ Ἁγίου, καὶ φοβούμενος νὰ μὴν τοῦ ἔλθῃ ἔξαφνα κάμμια ὀργὴ ἀπὸ τὸν Θεόν (διότι ἀγκαλὰ καὶ εἶχε πείσμα κατὰ τοῦ Ἁγίου, ὅμως ἐγνώριζεν αὐτόν, πῶς εἶναι δίκαιος κατὰ πάντα καὶ θεοσεβής): ἔκαμε τρόπον, καὶ ἔφερε τὸν Ἅγιον εἰς τὸ παλάτι του μὲ τιμὴν, νομίζοντας ὅτι μὲ

κολακείαις θέλει λάβη τὴν συγχώρησιν, καὶ τοῦ λέγει: Πάτερ θεϊότητα καὶ σοφώτατε, συγχώρησαί μας εἰς ὅσα ἑπταίσαμεν ὡς ἄνθρωποι, καὶ ἔχε καὶ ἡ παναγιότης σου τὴν συγχώρησιν ἀπὸ ἡμῶν, εἰς ἐκεῖνα ὅποῦ εἶπες καὶ ἔκαμες ἐναντίον μας. Καὶ παρακαλοῦμέν σε νὰ μὴν ἔχῃς πλέον κἀμμίαν λύπην καταπάνω μας, καὶ ἡμεῖς νὰ σὲ κυβερνήσομεν εἰς ὅσα ἄσπρα καὶ φορέματα σοῦ χρειάζονται, καὶ νὰ σὲ στείλομεν μὲ πολλὴν τιμὴν, ὅπου βούλεσαι νὰ ὑπάγῃς, καὶ ὅπου κατοικήσης νὰ σοῦ στέλλομεν καὶ ἐκεῖ ὅλα τὰ χρειάζόμενα. Καὶ διὰ τὸ συνοικέσιον τοῦ Μπογδάνου μὴ σὲ μέλη, ὅτι αὐτὸς ἔλαβε τὴν συγχώρησιν ἀπὸ ὅλην τὴν σύνοδον τῶν ἀρχιερέων ὅποῦ εἶναι εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ δὲ τὴν συγχώρησιν καὶ ἡ παναγιότης σου καθὼς πρέπει. Ὁ δὲ θεῖος Νήφων ἀναστενάζοντας ἐκ βάθους ψυχῆς εἶπε πρὸς αὐτόν: Ράδουλε, Ράδουλε, οὔτε τὰ ἄσπρα σου θέλω διὰ τὴν χρείαν μου, οὔτε τὰ φορέματά σου χρειάζομαι διὰ σκέπασμά μου, οὔτε κἀμμίαν τιμὴν ζητῶ ἀπὸ λόγου σου· μὴ γένοιτο, Ἐνθυμῆσαι πόσα ἔκαμες νὰ μὲ φέρῃς εἰς τὴν Βλαχίαν διὰ νὰ σᾶς διδάξω τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ ἂν σᾶς ἔκαμα καμμίαν παρανομίαν μαρτύρησαί το. Ἐγὼ ἐδιορίσθην ἀπὸ τὸν Κύριόν μου νὰ ἐλέγχω τοὺς παρανόμους, καὶ εἰς ταύτην τὴν παρανομίαν δὲν θέλω συκοινωνήσω ποτέ, ὅτι κανένας νόμος δὲν τὴν συγχωρεῖ. Μόνος σου μὲ ἔφερες ἐδῶ, καὶ πάλιν μόνος σου μὲ διώχνεις. Καὶ ἐγὼ μὲν ὑπάγω ὅπου μὲ ὀδηγήσῃ ὁ Κύριος, ὅμως ἐσεῖς μέλλετε νὰ ἀποθάνετε εἰς τὴν ἀνομίαν μὲ πολλὰς θλίψεις καὶ πόνους, καὶ ἄπειρα κακὰ ἔχουν νὰ ἔλθουν εἰς τὸν τόπον σας, καὶ τότε νὰ μὲ ζητήσετε, καί να μὴν με εὔρετε.

Ταῦτα εἰπὼν ὁ Ἅγιος μὲ πολλὴν ἐλευθεροστομίαν, ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν, καὶ εὐρίσκοντας τὸν πνευματικόν του υἱὸν Νέαγκον, τοῦ εἶπε κατ' ἰδίαν: Βλέπω τέκνον μου, ὅτι μεγάλη ὀργὴ ἔχει νὰ ἔλθῃ εἰς τοῦτον τὸν τόπον, καὶ ἔχεις νὰ κινδυνεύσῃς καὶ ἐσύ μὲ ὅλον τὸ γένος σου· ἀλλ' ὁ πανοικτίρμων Θεός, θέλει σὲ διαφυλάξει ἀπὸ κάθε κακόν ἐὰν φυλάξῃς τὰς παραγγελίας ὅποῦ σοῦ ἔδωσα. Καὶ ὄχι μόνον θέλεις λυτρωθῆς ἀπὸ κάθε κίνδυνον, ἀλλὰ καὶ εἰς μεγάλην τιμὴν θέλεις ἀναβῆς, καὶ νὰ ἀύξηθῇ τὸ ὄνομα σου εἰς ὅλα τὰ μέρη. Νὰ ἐνθυμῆσαι δὲ καὶ ἐμένα τὸν πνευματικόν σου πατέρα, καὶ ἐγὼ ἐὰν εὔρω παρρησίαν πρὸς τὸν φιλάνθρωπον Θεόν, θέλω παρακαλῶ αὐτὸν διὰ λόγου σου. Καὶ οὕτως εὐλόγησεν αὐτόν, καὶ ἠσπάσατο. Ὁ δὲ Νέαγκος ἔκλαιε, τὴν ὀρφάνιαν τοιοῦτου πατρὸς ὀδυρόμενος. Παίρνοντας δὲ ὁ Ἅγιος τὸν Μακάριον καὶ τον Ἰωάσαφ τοὺς μαθητάς του, ἐπῆγεν εἰς τὴν Μακεδονίαν, καὶ ἀπὸ ἐκεῖ εἰς τὰ Πετόλια διδάσκοντας καὶ στηρίζοντας τοὺς χριστιανούς. Ἐπειτα ἐπῆγεν εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος, εἰς τὴν Ἱερὰν Μονὴν τοῦ Βατοπαιδίου, καὶ τὸν ἐδέχθησαν μετὰ πάσης εὐλαβείας καὶ χαρᾶς οἱ ἐκεῖσε πατέρες, δοξάζοντες τὸν Θεόν, ὅποῦ τοὺς ἠξίωσε νὰ ἀπολαύσουν τοιοῦτον φωστῆρα καὶ διδάσκαλον. Ἀκούοντες δὲ τὸν ἐρχομόν του οἱ ἀσκηταὶ τοῦ Ὄρους,

ἔτρεχον καθ' ἑκάστην πρὸς αὐτὸν διὰ νὰ λαμβάνουν τὴν εὐλογία του, καὶ νὰ ἀκούουν τὰς ψυχοφελεῖς διδασκαλίας του.

Ὁ δὲ μαθητὴς αὐτοῦ Μακάριος, ὄντας ζηλωτὴς τὴν ἀρετὴν τοῦ Ἁγίου κατὰ πάντα, καὶ ἀγωνιζόμενος μὲ πολλοὺς ἀγῶνας τῆς ἀσκήσεως, ἀνέβη εἰς τὸ ἄκρον τῆς θείας ἀγάπης, καὶ ἐφλέγετο ἡ καρδία του διὰ νὰ τελειώσῃ τὴν ζωὴν του μὲ μαρτυρικὸν θάνατον· ὅθεν ἐφανέρωσε τὸν πόθον του εἰς τὸν Ἅγιον· ὁ ὁποῖος γνωρίζοντας ὅτι ὁ σκοπὸς του εἶναι κατὰ θεῖαν βούλησιν, τοῦ εἶπεν: *Ὑπαγε τέκνον μου εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ μαρτυρίου, ὅτι κατὰ τὴν προθυμίαν σου, θέλεις ἀξιωθῆς νὰ λάβῃς τὸν στέφανον τοῦ Μαρτυρίου, καὶ νὰ χαίρεις αἰωνίως μετὰ τῶν Μαρτύρων καὶ τῶν Ὁσίων.* Καὶ σφραγίζοντας αὐτὸν μὲ τὸ σημεῖον τοῦ Τιμίου καὶ Ζωοποιοῦ Σταυροῦ, τὸν εὐχήθη. Καὶ κατὰ τὴν πρόρρησιν τοῦ Ἁγίου, οὕτως ἔγινεν. Διότι, πηγαίνοντας εἰς τὴν Θεσσαλονίκην ὁ τῆ ἀληθεία μακάριος, καὶ παρρησιασθεὶς εἰς τοὺς Ὀθωμανοὺς, καὶ κηρύττοντας τὸν Χριστόν, ἐπαιδεύθη ἀνηλεῶς ἀπὸ αὐτούς, καὶ τέλος, ἀπεκόπη τὴν ἀγίαν του κεφαλὴν, καὶ ἔλαβε τὸν στέφανον τοῦ μαρτυρίου. Ὁ δὲ θεῖος Νήφων, ἀπεκαλύφθη ταῦτα ἐκ Πνεύματος Ἁγίου, καὶ εἶπε πρὸς τὸ Ἰωάσαφ τὸν ἄλλον του μαθητήν: *Νὰ ἡξέρῃς τέκνον, ὅτι σήμερον ἐτελειώθη διὰ τοῦ μαρτυρίου ὁ συνάδελφός σου Μακάριος, καὶ ὑπάγει νὰ χαίρεται εἰς τοὺς οὐρανοὺς.*

Μετὰ ταῦτα, παίρνοντας τὸν Ἰωάσαφ, ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὴν ἱερὰν μονὴν τοῦ Βατοπαιδίου, κρυφίως, χωρὶς νὰ ἡξέρῃ τινὰς, καὶ ἐπῆγεν ἀγνώριστος εἰς τὸ ἱερὸν μοναστήριον τοῦ Διονυσίου. Εἰς τὸ ὁποῖον ἦτον καθὼς λέγουν, τοιαύτη συνήθεια διορισμένη ἀπὸ τὸν κτίτορα τῆς Μονῆς· ὅτι ὁποῖος ὑπάγῃ εἰς τὸ μοναστήριον διὰ νὰ μονάσῃ, ἐὰν ἐκαταδέχετο νὰ γίνῃ πρῶτον βορδονάρης εἰς τὰ μουλάρια, νὰ φέρῃ ξύλα, καὶ νὰ κάμνῃ κάθε ἄλλην εὐτελεῖ ὑπηρεσίαν, εἰς ὅσον καιρὸν ἠθελεν διορισθῆ ἀπὸ τὸν προεστῶτα, τότε τὸν ἔπαιρναν μῆσα εἰς τὸ μοναστήριον, καὶ τὸν ἔκαναν καλόγηρον· ἢ ἂν ἦτον πρότερον καλόγηρος, τὸν ἐσυναριθμοῦσαν μὲ τοὺς ἀδελφοὺς τοῦ μοναστηρίου. Λοιπὸν, πηγαίνοντας καὶ ὁ Ἅγιος Νήφων εἰς τὸ μοναστήριον ἀγνώριστος, ὡσὰν ἓνας εὐτελεῖς μοναχός, καὶ ἐρωτηθεὶς κατὰ τὴν συνήθεια, ἀπὸ τὸν προεστῶτα, ἔβαλε μετάνοιαν, καὶ ὑπηρετοῦσε τὰ μουλάρια εἰς τὸ βορδοναρεῖον. Ἐν ὧσιν δὲ καιρῶ ἦτον ἀκόμη ἀγνώριστος, ἦλθα ἄνθρωποι ἀπεσταλμένοι ἀπὸ τὴν μεγάλην Ἐκκλησίαν, καὶ ἐζητοῦσαν αὐτόν, διὰ νὰ τὸν ἀνεβάσουν πάλιν εἰς τὸν οἰκουμενικὸν θρόνον μὲ βασιλικὴν ἐξουσίαν, ἀλλὰ μὲ τὸ νὰ μὴν ἠμπόρεσαν νὰ τὸν εὔρουν, ἀνεχώρησαν.

Ἐν μιᾷ δὲ τῶν ἡμερῶν, ἐδιορίσθη ὁ Ἅγιος νὰ φυλάττῃ βίβλαν εἰς τόπον ὑψηλὸν ἀντίκρυ τοῦ μοναστηρίου, διὰ τοὺς κουρσάρους ὅπου ἤρχοντο ἔξαφνα τὸν καιρὸν

ἐκεῖνον εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος, καὶ ἐσκλάβοναν πολλούς, καὶ ἤρπαζον ὅ,τι ἐπρόφθαναν. Ὅθεν εἰς τὸ μέσον τῆς νυκτὸς ὁποῦ ἐστέκετο εἰς προσευχὴν ὁ Ἅγιος, ἐκεῖ ὁποῦ ἐφύλαττεν, εἶδαν μερικοὶ μοναχοὶ ἑνάρετοι ὁποῦ ἀγρυπνοῦσαν τριγύρω εἰς ἐκεῖνον τὸν τόπον, μίαν φλόγα πυρός, ὁποῦ ἀνέβαιεν ἀπὸ τὴν γῆν εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἕνας ἀδελφὸς ὁποῦ ἦτον μαζί με τὸν Ἅγιον εἰς τὴν Βίγλαν, ἐξυπνῶντας τὴν ὥραν ἐκείνην, εἶδε τὸν Ἅγιον ὁποῦ ἦτον ὅλος πύρινος, καὶ τρομάζοντας ἐσύρθη ἀπὸ τὸν τόπον του, καὶ ἐπῆγεν εἰς τὸ μοναστήριον, καὶ ἐδιηγήθη εἰς ὅλους τὸ φοβερὸν θέαμα ὁποῦ εἶδεν· ὁμοίως τὸ εἶπαν καὶ οἱ ἄλλοι μοναχοί, καὶ τὸ ἐβεβαίωσαν εἰς τοὺς προεστῶτας.

Ὅθεν συναχθέντες ὅλοι εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἐδέοντο τοῦ Ἁγίου Θεοῦ, νὰ τοὺς φανερώσῃ, ποῖος εἶναι αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος, εἰς τὸν ὁποῖον φαίνεται τοιοῦτον σημεῖον. Καὶ ὁ Κύριος εἰσήκουσε τὴν δέησίν τους, καὶ τοὺς ἐφανερώσε τοιουτοτρόπως. Ὁ ἡγούμενος τοῦ μοναστηρίου εἶδεν εἰς τὸ ὄραμά του, ὅτι εὐρέθη μέσα εἰς τὸν Ναόν, καὶ ἐκεῖ ἐφάνη ὁ θεῖος Πρόδρομος καὶ τοῦ εἶπε: *Σύναξαι πᾶσαν τὴν ἀδελφότητα, καὶ ἐξέλθετε εἰς προὔπαντησιν τοῦ Πατριάρχου Νήφωνος, καὶ φθάνει ἡ τόση ταπείνωσις ὁποῦ ἔδειξε, καὶ ἔγινε βορδονάρης, διὰ νὰ μὴν ζημιωθῆτε τὰ μέγιστα.* Ἐξυπνῶντας δὲ ὁ ἡγούμενος ἔμεινεν ἐκστατικός, καὶ μετὰ ὥραν ἱκανὴν ἐρχόμενος εἰς τὸν ἑαυτὸν του, ἔκρουσε τὸν σημαντήρα καὶ ἐσυνάχθησαν οἱ ἀδελφοὶ ἅπαντες, καὶ τοὺς ἐδιηγήθη τὸ ὄραμα ὁποῦ εἶδε, καὶ τότε ἔμαθον, ὅτι αὐτὸς ἦτον ὁ πατριάρχης Νήφων. Καὶ ὅταν ἦρχετο ὁ μακάριος ὡς βορδονάρης, ἄντικρυς τοῦ κοιμητηρίου, εὐγῆκαν ὅλοι μετὰ λαμᾶδων καὶ θυμιαμάτων, καὶ τὸν ἐπροὔπαντησαν μὲ μεγάλην παρρησίαν. Καὶ εὐθύς ὁποῦ τοὺς εἶδεν ὁ θαυμάσιος, ἔρριπεν τὸν ἑαυτὸν του εἰς τὴν γῆν, βρέχων τὸ ἔδαφος μὲ τὰ δάκρυα. Ὁ δὲ ἡγούμενος κάμνοντας μετάνοιαν, τὸν ἐπροσκύνησε, καὶ ἠσπάσθη τὰς ἀγίας του χεῖρας λέγων αὐτῶ: *Φθάνει, φθάνει ὡ οἰκουμενικὴ φωστήρ, ἡ τόση σου ὑπομονή. Φθάνει ἡ ἄκρα ταλαιπωρία ὁποῦ ὑπέμεινας θεληματικῶς· φθάνει πλέον ἡ τόση ταπείνωσις ὁποῦ ἔδειξες, χωρὶς νὰ ἠξέυρωμεν ἡμεῖς οἱ εὐτελεῖς.* Οἱ δὲ ἀδελφοὶ ὅλοι ἔκλαιον, καὶ μάλιστα ὅσοι τὸν ἐλύπησαν ἐν ἀγνοίᾳ, καὶ ἐκυλίοντο εἰς τοὺς ἱερούς του πόδας, ζητοῦντες συγχώρησιν.

Τότε ὁ Ἅγιος μετὰ πολλῶν δακρύων εἶπε: *Διὰ τοῦτο πατέρες καὶ ἀδελφοί μου, μὲ ἀπέκρυσεν ὁ Κύριος εἰς τοῦτον τον ψυχοσωτήριον τόπον, καθὼς τὸ ἐζήτησα, διὰ νὰ λυτρωθῶ ἀπὸ τὰς φροντίδας τοῦ κόσμου, καὶ νὰ ἐλεηθῶ εἰς ἐκεῖνο τὸ φοβερὸν του κριτήριον· ὅτι ἀνίσως καὶ δὲν ἀρνηθῶμεν πατέρας καὶ ἀδελφοὺς καὶ συγγενεῖς, καὶ κάθε ἀνθρωπίνην δόξαν καὶ προσπάθειαν τοῦ κόσμου τούτου, καθὼς αὐτὸς μᾶς παραγγέλλει, δὲν εἴμεσθε ἄξιοι νὰ τὸν ἀκολουθήσομεν, διὰ τί ἐὰν κερδήσομεν τὸν κόσμον ὅλον, καὶ ζημιωθῶμεν τὴν ψυχὴν μας, τί τὸ ὄφελος;* Πρὸς δὲ τοὺς

ζητοῦντας συγχώρησιν εἶπεν: Ὡ τέκνα μου καὶ ἀδελφοί, ἐκεῖνοι ὅποῦ ἀγωνίζονται εἰς τὴν ἀρετὴν, πρέπει νὰ ἔχουν πραότητα καὶ ἀγάπην εἰς τοὺς πλησίον, καὶ νὰ μὴν ὀργίζονται κατ' αὐτῶν, κἄν τὰ μύρια κακὰ πάθουν ἀπὸ αὐτοῦς, ὅτι ὅλοι ἄνθρωποι εἴμεσθε, καὶ κἀνένας δὲν εἶναι καθαρὸς ἀπὸ λόγου του. Καὶ οὕτω νουθετῶντάς τους νὰ μὴν κάνουν εἰς ἄλλους παρόμοια, ἀλλὰ χωρὶς ὀργὴν καὶ γογγυσμὸν νὰ κάμνη κάθε ἓνας τὴν διακονίαν του, βοηθῶντας ἓνας τὸν ἄλλον, κατὰ τὴν ἰδίαν του δύναμιν, τοὺς εὐλόγησε καὶ τοὺς ἠσπάσατο.

Ἐπειτα ἐμβῆκεν εἰς τὸ μοναστήριον, καὶ ἠγωνίζετο μὲ τόσῃν ἄκραν σκληραγωγίαν, ὅποῦ εἶναι ἀδύνατον νὰ διηγηθῆ τινὰς καταλεπτῶς τοὺς ἀγῶνας καὶ τοὺς κόπους ποῦ ἔκαμνεν ὁ μακάριος· ὁ ὁποῖος καὶ μὲ ὅλον ὅποῦ ἦτον γηραλαῖος, καὶ καταδασμένος ἀπὸ τοὺς κινδύνους καὶ τὰς ἐξορίας, πάλιν ὑπηρετοῦσεν εἰς ὅλας τὰς χρείας τοῦ μοναστηρίου, ὡσὰν ἓνας ἀπὸ τοὺς πλέον εὐτελέστερους μοναχοὺς, καὶ πολλὰς οἰκοδομὰς ἔκαμνεν ἐκ θεμελίων, καὶ τοὺς ἀσθενεῖς ἐπεσκέπτετο, καὶ τοὺς τεθλιμμένους ἐπαρηγοροῦσε· καὶ πολλαῖς φοραῖς ὅποῦ ἐπήγαινα (λέγει ὁ συγγραφεὺς τῆς παρούσης διηγήσεως· ὁ τότε Πρῶτος τοῦ Ἁγίου Ὁρους Γαβριὴλ Ἱερομόναχος) καὶ ἔμεινα ἐκεῖ, διὰ νὰ λαμβάνων ὠφέλειαν ἀπὸ τὰς ψυχοφελεῖς διδασκαλίας του, τὸν ἔβλεπα ὅποῦ ἔσκαπτεν εἰς τὸν κῆπον, ἐβοηθοῦσε εἰς τὸν μύλον, ἐκατέβαινεν εἰς τὸν ἄρσανᾶν διὰ τὰς χρείας τῶν караβιῶν, καὶ ἐσυγκοπίαζε μὲ τοὺς διακονοῦντας ὁ τρισόλβιος, διὰ νὰ μὴν γογγύζουν καὶ χάνουν τὸν μισθὸ τοῦ κόπων τους. Ἀλλὰ καὶ μὲ ὅλα ταῦτα, δὲν ἔλιπε ὁ μισόκαλος νὰ τὸν πολεμῆ. Διότι εὐρίσκοντας μερικούς, ὄργανα ἐδικὰ του, τοὺς διήγειρε νὰ κατακρίνουν καὶ νὰ ὑβρίζουν τὸν Ἅγιον, ὀνομάζοντάς τον ὑποκριτὴν καὶ φλύαρον· ἐκεῖνος ὁμως ὁ πάνσοφος, γνωρίζοντας τὰς ἐνέδρας τοῦ σατανᾶ, ἐπαρακαλοῦσε τὸν Θεὸν νὰ τὸν δυναμῶνη, διὰ νὰ ὑποφέρῃ ὅλους τοὺς πειρασμοὺς ἕως τέλους, καὶ τοὺς ὑβριστάς του νὰ τοὺς συγχωρήσῃ, καὶ νὰ τοὺς σώσῃ ὡς φιλόανθρωπος. Τόσῃν δὲ ταπεινώσειν, ὑπομονῇν, σκληραγωγίαν καὶ πτωχείαν ἐκούσιον εἶχεν ὁ ἀείμνηστος, ὅποῦ δὲν ἐστοχάζετο παντελῶς τὸ ἀρχιερατικὸ ἀξίωμα, οὔτε πῶς ἐστάθη οἰκουμενικὸς πατριάρχης, ἀλλὰ ταῦτα ἐνόμιζεν ὡς σκιὰς καὶ ὄνειρατα.

Καὶ μίαν φορὰν, βλέποντας ὁ Ἅγιος, ὅτι οἱ ἀδελφοὶ ὅποῦ ἔφερναν μὲ τὸ καράβι τὰς τροφὰς τοῦ μοναστηρίου ἀπὸ τὰ μετόχια, ἐκινδύνευαν ἀπὸ τὴν φουρτοῦνα τῆς θαλάσσης, ἔκαμε τρόπον, καὶ ἐμβῆκε μέσα εἰς τὸ καράβι, ὅτι ἦτον κοντὰ εἰς τὸ μοναστήριον· καὶ εὐθύς, ὡ τῶν θαυμασίων Σου Χριστέ βασιλεῦ! ἔπαυσεν ἡ φουρτοῦνα καὶ ἔγινε γαλήνη μεγάλη. Οἱ δὲ ἀδελφοί, πίπτοντες εἰς τοὺς ἱεροὺς πόδας του, εἶπον: Πιστεύομεν πάτερ σεβασμιώτατε, ὅτι ὅσα ζητήσεις ἀπὸ τὸν Θεόν, θέλει σοῦ δώσει. Διὰ τοῦτο παρακαλοῦμέν σε νᾶ κάμῃς προσευχὴν πρὸς τὸν

Κύριον, ὡς ἔχων παρρησίαν πρὸς Αὐτόν, διὰ τὴν ἀταξιδεύσομεν εἰς τὸ ἐξῆς ἀκινδύνως τὴν θάλασσαν, καὶ νὰ φέρομεν χωρὶς ζημίαν τὰς τροφὰς εἰς τὸ μοναστήριον. Ὁ δὲ Ἅγιος ἀπεκρίνατο: Ἄνίσως δὲν ἀμελήτε τοὺς κανόνας σας καὶ τὴν ἀκολουθίαν, καὶ δὲν ἀργολογήτε, οὐδὲ λέγετε ἀίσχρὰ καὶ ἄπρεπα λόγια, εὐκόλα σὰς εἰσακούει ὁ Κύριος, καὶ σὰς ἐλευθερώνει ἀπὸ κάθε περιστάσιν. Ἐπειτα κλίνας γόνυ ἐπάνω εἰς τὸ σίδηρον τοῦ καραβιοῦ, ὕψωσε τὰς χεῖρας καὶ τὰ μάτια του εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ἐπροσευχήθη ὥραν πολλήν, μυστικῶς· καὶ ἐγειρόμενος εὐλόγησεν τὸ σίδηρον τρεῖς φοραῖς, καὶ εἶπε: Προσέχετε ἀδελφοί, νὰ βάνετε πάντοτε τὸ σίδηρον τοῦτο εἰς τόπον καθαρόν. Καὶ ὅταν σὰς ἀκολουθήσῃ κίνδυνος, νὰ τὸ κρεμάτε εἰς τὴν θάλασσαν. Καὶ ἀπὸ τότε καὶ εἰς τὸ ἐξῆς, ἐγενετο αὐτὸ τὸ μέγα θαῦμα εἰς κάθε κίνδυνον τῆς θαλάσσης, καὶ εὐθύς ὅποῦ ἤθελε συνέβη φουρτοῦνα, ἐκρεμοῦσαν εἰς τὴν θάλασσαν τὸ σίδηρον οἱ μοναχοί, ἐπικαλούμενοι μὲ εὐλάβειαν τὸ ὄνομα τοῦ Ἁγίου, καὶ ὡ τοῦ θαύματος! Ἐγένετο γαλήνη. Τόσον δὲ εὐλαβοῦντο οἱ μοναχοὶ τὸ σίδηρον ἐκεῖνο, ὅποῦ ὅταν ἤθελαν θυμιάσουν εἰς τὸν καιρὸ τῆς ἀκολουθίας ὅποῦ ἔψαλλαν, ἐθυμιάζαν μὲ εὐλάβειαν καὶ τὸ σίδηρον, νομίζοντες πῶς βλέπουν τὸν Ἅγιον. Καὶ ὅποταν ἤθελε γένη φουρτοῦνα εἰς τὴν θάλασσαν, ἐφώναζαν οἱ ἀδελφοὶ ἕνας τὸν ἄλλον: Κατεβάσετε, κατεβάσετε τὸν πατριάρχην εἰς τὴν θάλασσαν, διὰ νὰ παύσῃ ἡ φουρτοῦνα. Καὶ ὡσάν ἕνας θησαυρὸς πολύτιμος ἐδιαφυλάττετο αὐτὸ τὸ σίδηρον, καὶ ἐσώζετο εἰς τὸ μοναστήριον περισσότερο ἀπὸ ἑκατὸν πενήντα χρόνους.

Ὁ δὲ Ἅγιος φθάνοντας εἰς γῆρας βαθύ, ἕως ἐνενήκοντα χρόνων, καὶ γνωρίζοντας ἐκ θείας ἀποκαλύψεως, πῶς ἦλθεν ὁ καιρὸς νὰ ἀπέλθῃ πρὸς τὸν ποθούμενον Χριστόν, ἐσύναξεν ὅλην τὴν ἀδελφότητα, καὶ τοὺς τὸ ἐφανέρωσε, παραγγέλοντάς τους νὰ φυλάττουν ἀκριβῶς τοὺς κανόνας τῆς μοναδικῆς πολιτείας, καὶ νὰ ἀγωνίζονται μὲ κάθε τρόπον, διὰ νὰ ἀξιωθοῦν τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν. Οἱ δὲ ἀδελφοὶ ἔκλαιον ὅλοι καὶ ἐκόπτοντο, τὴν ὀρφάνιαν τοιοῦτου πατρὸς ὀδυρόμενοι. Καὶ μάλιστα δύο ἀδελφοί, ὅποῦ ἀπὸ ἀγνωσίαν τους τὸν ὠνείδιζαν πρότερον, ἐθρήνουν ἀπαρηγόρητα, ζητοῦντες παρ' αὐτοῦ τὴν συγχώρησιν. Ὁ δὲ Ἅγιος νουθετήσας αὐτούς, εἶπε πρὸς τοὺς προεστῶτας: Ζητήσατε ἀδελφοί μου, ὅτι πνευματικὸν ζήτημα θεέλτε παρὰ τῆς ἐμῆς ταπεινότητος, πρὶν νὰ παραδώσω τὸ πνευμά μου πρὸς Κύριον. Καὶ ἀπεκρίθησαν: Θέλομεν, Πάτερ παναγιώτατε, νὰ μᾶς δώσης ἐγγράφως τὰς θείας σου εὐχὰς, διὰ νὰ ἀναγινώσκονται εἰς τὸν τάφον κάθε ἀδελφοῦ ὅταν ἀποθάνῃ, καὶ νὰ λαμβάνῃ τὴν λύσιν τῶν ἁμαρτημάτων, ὅποῦ ὡς ἄνθρωπος ἤμαρτεν. Ὁ δὲ Ἅγιος ὄντας ὑπήκοος καὶ μέχρι τέλους, δὲν ἐπαρεΐδε τὴν αἴτησίν τους, ἀλλὰ κάμνοντας προσευχὴν εἰς τὸν Θεόν, μετὰ θερμῶν δακρῶν, διὰ νὰ γένη τὸ αἰτημά τους, εἶπε πρὸς τὸν μαθητὴν του Ἰωάσαφ: Τέκνον, γράψον εἰς χάρτην τὰ λεγόμενα, διὰ νὰ μένουν εἰς τοὺς ἀδελφοὺς παρηγορία παντοτινὴ.

Ἀφ' οὗ δὲ ἔγραψεν ὁ Ἰωάσαφ τὰς συγχωρητικὰς εὐχὰς, εἶπεν ὁ Ἅγιος εἰς αὐτόν: *Ἐγὼ μὲν ἀπέρχομαι πρὸς τὸν ποθούμενον Θεόν, σὺ δὲ τέκνον, ὕπαγε εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ κάμε ὅσα σέ παρήγγειλα, καὶ ἐκεῖ θέλεις λάβῃς καὶ τὸ στέφανον τοῦ μαρτυρίου, νὰ χαίρεις αἰώνως εἰς τὰ οὐράνια.* Καὶ ἔπειτα λαβὼν συχώρησιν ἀπὸ ὅλην τὴν ἀδελφότητα, ἐκοινωνήσε τὰ Ἄχραντα Μυστήρια, καὶ οὕτω παρέδωκεν τὴν μακαρίαν του ψυχὴν εἰς χεῖρας Θεοῦ, τῇ ἑνδεκάτῃ τοῦ Αὐγούστου μηνός. Οἱ δὲ ἀδελφοὶ ὅλοι ἔκλαιον τὴν στέρησιν τοῦ καλοῦ ποιμένου. Καὶ ὅσοι Πατέρες τὸ ἔμαθαν εἰς τὰς σκήτας καὶ εἰς τὰ μοναστήρια ἔδραμαν, διὰ νὰ ἀσπασθοῦν τὸ ἱερόν του λείψανον. Καὶ συναχθέντες πλῆθος πολὺ, ἔκαμαν ὀλονύχτιον ἀγρυπνίαν, καὶ τὸ πρῶν μετὰ παρρησίας πολλῆς ἐνταφίασαν ἐνταφίασαν εὐλαβῶς τὸν λαμπρὸν φωστῆρα τῆς Οἴκουμένης, τὸν στερεὸν λίθον τῆς ὑπομονῆς, τὸν καρτερικώτατον ἐν τοῖς κινδύνοις καὶ πειρασμοῖς, τὸν δοκιμασθέντα ὡς χρυσὸν ἐν καμίνῳ, καὶ ὑπομείναντα τὰ πάντα διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Κυρίου.

Τοιοῦτοτρόπως ἐπολιτεύθη ὁ ἀοίδιμος Νήφων εἰς τὴν παροῦσαν ζωὴν. Καὶ μετ' οὗτα κατορθώματα, καὶ ἀγῶνας, καὶ ἀρετάς, ἔλαμψεν εἰς τὴν οἴκουμένην ὁ ὁποῖος διὰ τοῦ θείου βαπτίσματος ἀνεκίνησε πατριάρχης ὢν, πλῆθος Ἀρμενίων, Ἑβραίων, καὶ Ὀθωμανῶν, καὶ μετὰ τὰς θείας καὶ μελιρρύτους διδασκαλίας του ἐπρόσφερον εἰς τὸν Κύριον ἀναριθμήτους σεσωσμένους. Ἀλλὰ καὶ μετὰ μαρτυρικοὺς στεφάνους ἀνέπεμψε πρὸς τὸν Θεὸν τοὺς μαθητάς του. διότι καὶ ὁ μακάριος Ἰωάσαφ, μετὰ τὴν κοίμησιν τοῦ Ἁγίου, πηγαίνοντας εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ κάμνοντας καθὼς τὸν ἐπαρήγγειλεν ὁ Ἅγιος, ἐπαρρησιάσθη εἰς τοὺς Ἀγαρηνοὺς, καὶ κηρύττοντας τὴν Ἁγία Τριάδα, ἐβασανίσθη ἀπὸ αὐτοὺς μετὰ διάφορα μαρτύρια καὶ τέλος, ἀπεκόπη τὴν Ἁγίαν του Κεφαλὴν, καὶ ἔλαβε τὸ στέφανον τοῦ μαρτυρίου, κατὰ τὴν πρόρρησιν τοῦ Ἁγίου.

Καιρὸς δὲ εἶναι νὰ διηγηθῶ καὶ ἐκεῖνα ὅποῦ ἔγιναν εἰς τὴν Βλαχίαν, κατὰ τὴν πρόρρησιν τοῦ θείου Νήφωνος, διότι ἀφ' οὗ ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν ὁ Ἅγιος, ἠκολούθησε μεγάλη σύγχυσις εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Βλαχίας ἀπὸ τοὺς ἐκκλησιαστικούς, καὶ ἀπὸ τοὺς ἄρχοντας ἐσηκώθησαν μεγάλα σκάνδαλα, καὶ εἰς ὅλον τὸν τόπον ἔγιναν ταραχαῖς ἀνέμων, καὶ ἀνομβρίας, καὶ πείνα μεγάλη, καὶ ἐγνώρισαν ὅλοι, ὅτι διὰ νὰ διωχθῇ ὁ Ἅγιος ἐκεῖθεν, ἦλθαν αὐταὶ αἱ μάστιγες παρὰ Θεοῦ. Διὰ τοῦτο ἔστειλε εἰς ὅλα τὰ μέρη ὁ Ράδουλος καὶ ἐρευνοῦσε διὰ τὸν Ἅγιον, ἀλλὰ δὲν τὸν ἤυρε, καθὼς τοῦ τὸ προεῖπεν ὁ ἴδιος.

Μετὰ δὲ τὴν κοίμησιν τοῦ Ἁγίου, ἔπεσεν ὁ Ράδουλος εἰς δεινὴν καὶ ἀνιάτρευτον ἀσθένειαν, καὶ ἐτρέπησεν ὅλον του τὸ κορμί, καὶ εὕγαινε μεγάλη δυσωδία καὶ

άνυπόφορος, όποϋ δέν έδύνετο τινάς νά πλησιάση είς αύτόν, καί οϋτω μέ πολλούς πόνους έτελεύτησε, καί έτάφη είς τήν μονήν τοϋ Άγίου Νικολάου όποϋ έπονομάζεται τοϋ Ντάλο, τήν όποίαν αύτός ώκοδόμησε. Καί μετά τήν ταφήν αύτοϋ, διά τόν φόβον τών παρεστώτων, έτρεμεν ό τάφος του τρεΐς ήμέρας, καθώς ήκολούθησε καί είς τήν βασίλισσαν Ευδοξίαν είς τόν καιρόν τοϋ Χρυσοστόμου. Καί φόβος καί τρόμος κατέλαβε πάντας, καί ένθυμοϋντο τόν Άγιο Νήφωνα, ότι όλα ήκολούθησαν καθώς τά έπροφήτευσεν. Καί έκινδύνευσεν άκόμη ό καλός Νεάγκος ό πνευματικός του υίός, καθώς τοϋ τό προείπεν ό θεΐος Πατήρ, έκινδύνευσε δέ τά έσχατα άπό δύο τυράννους αύθέντας όποϋ έγιναν μετά τόν θάνατον τοϋ Ραδούλου· άπό τόν Μίχχαν πρῶτον, καί ύστερον άπό τόν Βλάδουλον· άλλά κατά τήν πρόρρησην τοϋ Άγίου, όχι μόνον έλυτρώθη άπό κάθε κίνδυνον, διά πρεσβειών του, άλλά καί άπό ζήτησιν όλου τοϋ λαοϋ, έγινεν αύθέντης τής Ουγγροβλαχίας.

Ό όποΐος, βλέποντας πῶς όλαί προφητεΐαι τοϋ πνευματικοϋ του πατρός έπληρώθησαν, καί συλλογίζόμενος τās ένθέους του διδασκαλίας, άναψεν όλος άπό θεΐον έρωτα καί έπόθησε νά φέρη είς τήν Βλαχίαν τό ιερόν του λείψανον, διά νά εύλογηθῆ μέ τήν παρουσίαν του καί αύτός, καί όλος ό τόπος εκείνος, όποϋ ήτον καταδαμασμένος άπό τόσας θεϊκάς πληγάς. Καί έξόχως, διά νά λάβη τήν συγχώρησιν ό Ράδουλος, όποϋ ήτον ύπό τήν άράν τοϋ Άγίου, καί οϋτως έγινε δεϋτερος Θεοδόσιος. Διά τί καθώς εκείνος διά τήν μητέρα του Ευδοξίαν έφερεν άπό τήν Κουκουσον, τό ιερόν λείψανον τοϋ Χρυσοστόμου· έτσι καί ό θεοσεβέστατος Νεάγκος έκαμεν είς τόν θεΐον Νήφωνα τόν νέον Χρυσόστομον. Όθεν έστειλεν δύο ήγουμένους τών μοναστηρίων, καί δύο έπισήμους άρχοντας είς τό Άγιον Όρος, εις τήν ιεράν μονήν τοϋ Διονυσίου, μέ γράμματα, καί χαρίσματα πολλά, διά νά φέρουν τό Άγιον Λείψανον.

Οί όποΐοι έρχόμενοι, έδωκαν τά γράμματα είς τόν ήγούμενον τής Μονής, καί διαβάζοντάς τα είς έπήκοον πάντων τών άδελφών, έμεινα όλοι άφωνοί ώραν πολλήν. Έπειτα, ένας άπό τούς παλαιούς γέροντας είπε πρός τούς άπεσταλμένους: *Σεβασμιώτατοι καθηγούμενοι καί εύσεβέστατοι άρχοντες, ήμεΐς οϋτε τοϋ αύθέντου τό πρόσταγμα καταφρονοϋμεν, οϋτε πάλιν τολμῶμεν νά άπλώσομεν είς τόν τάφο τοϋ Άγίου. Καί μάλιστα δέν ύποφέρομεν νά ζημιωθοϋμεν οί ταλαίπωροι τοιοϋτον θησαυρόν, όποϋ είναι παρηγορία τοϋ μοναστηρίου μας· ότι καθώς είς τήν ζωήν του ήτον φύλαξ ήμῶν σωτήριος, έτσι καί τώρα μετά θάνατον, τό ιερόν του λείψανον, μᾶς προξενεί μεγάλην παρηγορίαν είς κάθε θλίψιν καί στενοχωρίαν, όποϋ μᾶς έπανέρχονται καθ' έκάστην άπό τούς άσεβεΐς, καί είς άλλα μύρια δεινά όποϋ πάσχομεν. Καθώς καί μοναχοί σας βλέπετε, είς ποΐον δύσβατον καί κρημνώδη τόπο*

κατοικοῦμεν, καὶ ἀπαρηγόρητον μὲν τελειότητα, καὶ ἄλλην παρηγορίαν δὲν ἔχομεν, πάρεξ τὸ ἐρὸν λείψανον τοῦ Ἁγίου Νήφωνος, ὅποῦ ἠγωνίσθη εἰς τοῦτο τὸ μοναστήριον, καὶ τώρα νὰ τὸ παρουν εἰς ἄλλον τόπον, παράξενον μᾶς φαίνεται, καὶ λύπη καὶ πόνος ἀνείκαστος ἔχει νὰ προξενηθῇ εἰς ἡμᾶς.

Ἐκεῖνοι δὲ εἶπον: Ὁσιώτατοι Πατέρες ἀκούσατέ μας, καὶ κάμετε κατὰ τὸν λόγον τοῦ αὐθέντου μας, ἤγουν δώσετε μὲ τὴν εὐχήν σας τὸ ἅγιον λείψανον, καὶ διαλέξατε ἀπὸ λόγους δύο προεστούς νὰ ἔλθουν μαζί μας, καὶ σᾶς ὑποσχομέθα, ὅτι θέλει σᾶς στείλῃ ὁ αὐθέντης μεγάλην βοήθειαν, καὶ πολλὰς εὐεργεσίας θέλει κάμῃ εἰς τὸ μοναστήριον τοῦτο, πέμποντας ὀπίσω καὶ τὸ ἅγιον λείψανον. Οἱ δὲ πατέρες ἀκούσαντες ταῦτα ἀπεκρίθησαν: Ἡμεῖς δὲν τολμᾶμεν νὰ σκάψομεν, καὶ κάμετε μοναχοὶ σας, ὅτι ὀρίσετε. Τότε ἕνας ἀπὸ τοὺς ἄρχοντας, ὁ Μέγας Λογοθέτης, πιάνοντας μίαν δικέλλαν, καὶ κάμνοντας τὸ σημεῖον τοῦ ζωοποιοῦ Σταυροῦ, εἶπεν: Ἐγὼ, ἐστηριζόμενος εἰς τὴν πίστιν καὶ εὐλάβειαν τοῦ αὐθέντου μου, ἐπιχειρίζομαι τὸ ἔργον, καὶ ἐλπίζω εἰς τὴν πρεσβείαν τοῦ Ἁγίου, ὅτι δὲν θέλω λάβω κἄμμίαν βλάβην. Καὶ οὕτως ἄρχισε νὰ σκάπτῃ, καὶ καθὼς ἐπλησιάσεν εἰς τὸ ἅγιον λείψανον, ἔγέμισεν ὅλος ὁ τόπος ἐκεῖνος ἀπὸ εὐωδία ἀνεκδιήγητον. Καὶ παίρνοντας τὸ ἅγιον λείψανον, τὸ ἔβαλαν εἰς ἕνα σεντούκιον, καὶ τὸ ἔφεραν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ναοῦ, καὶ ἐγέμισεν ἡ ἐκκλησίαν ἀπὸ εὐωδίας θαυμάσιον, καὶ συναχθέντες οἱ ἀδελφοὶ ἔκαμαν ὀλονύχτιον ἀγρυπνίαν. Ἠκούσθη δὲ ὁ λόγος εἰς τὰ κελλία καὶ σκήτας καὶ μοναστήρια ὅποῦ εἶναι ἐκεῖ πλησίον, καὶ ἔδραμον οἱ πατέρες μετὰ πίστεως καὶ εὐλαβείας, διὰ νὰ ἀσπασθοῦν τὸ ἅγιον λείψανον.

Θέλοντας δὲ ὁ παντοδύναμος Θεός, νὰ δοξάσῃ τὸν Ἅγιον καὶ μετὰ τὴν κοίμησιν, διὰ τοὺς ὑπερβολικοὺς ἀγῶνας καὶ ἰδρωτάς τῆς αὐτοῦ ἀσκήσεως, τί οἰκονόμησεν; Ἕνας μοναχός, ὦντας βουβός, καὶ κωφός, ἐπῆγε καὶ αὐτὸς νὰ ἀσπασθῇ τὸν Ἅγιον, καὶ εὐθύς ὅποῦ ἤγγισεν εἰς τὸ ἅγιον λείψανον, καὶ ἤσπασθη ὡς τοῦ θαύματος! ἐλάλησεν ἀνεμποδίστως, καὶ εὐχαριστῶντας τὸν Ἅγιον, ἐδιηγεῖτο πανταχοῦ τὸ θαυμάσιον. Καὶ ἄλλος πάλιν τυφλὸς καὶ ἀπὸ τὰ δύο μάτια, χειραγωγούμενος ἐπῆγε νὰ ἀσπασθῇ, καὶ τρίβοντας τὰ μάτια του εἰς τὸ ἅγιον λείψανον, ἀνέβλεψε. Καὶ ἄλλα πολλὰ θαύματα ἔκαμεν ὁ Ἅγιος Νήφων, τὰ ὅποια παρατρέχω διὰ συντομίαν· ἀλλὰ καὶ τὰ ὀλίγα ταῦτα ἔγραψα, διὰ νὰ φανερώσω τὴν παρρησίαν, ὅποῦ εἶχεν ὁ Ἅγιος πρὸς τὸν Θεόν.

Μετὰ δὲ τρεῖς ἡμέρας, παίρνοντας τὸ ἅγιον λείψανον οἰάπεσταλμένοι, καὶ μερικοὶ μοναχοὶ ἀπὸ τὸ μοναστήριον, ἐκίνησαν διὰ τὴν Βλαχίαν, καὶ ἀπαιρνώντες τὸν Δούναβην ποταμόν, ἔστειλαν εἶδησιν εἰς τὸν αὐθέντην, ὁ ὅποιος ἀπέστειλε εὐθύς, εἰς προὔπαντησιν τοῦ Ἁγίου, ἀρχιερεῖς, ἱερεῖς, διακόνους καὶ μοναχοὺς. Καὶ ὅταν

ἐπλησίσασε τὸ ἅγιον λείψανον εἰς τὴν χώραν τοῦ Βουκουρεστίου, εὐγῆκε καὶ αὐτὸς ὁ θεοσεβέστατος αὐθέντης, καὶ ὄλον τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ μετὰ λαμπάδων καὶ θυμιαμάτων, καὶ ἀγκαλιασάμενος τὴν θήκην, κατησπάζετο μετ' εὐλαβείας καὶ δακρύων τὸ ἅγιον λείψανον, καὶ ἀσηκῶνοντας εἰς τὸν ὦμο του ὁμοῦ μὲ τοὺς ἐπισήμους ἄρχοντας τὴν θήκην, ἐπῆγαν εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ Ντάλου, καὶ ἔβαλαν τὸ ἅγιον λείψανον, ἐπάνω εἰς τὸν τάφον τοῦ Ραδούλου. Καὶ ἔκαμαν ὀλονύχτιον ἀγρυπνίαν, δεόμενοι θερμῶς τοῦ Ἁγίου, νὰ συγχωρήσῃ τὸ ἀνόμημα τοῦ ἐλεεινοῦ Ραδούλου. Καὶ ἐν τῷ μέσῳ

Τῆς νυκτός, ὅπου ἀγρυπνοῦσαν ἀπεκοιμήθη ὁ αὐθέντης Νεάγκος, καὶ βλέπει εἰς τὸ ὄραμά του, ὅτι ἀνοίξεν ὁ τάφος τοῦ Ραδούλου, καὶ ἐφάνη τὸ σῶμά του κατάμαυρον, καὶ ἔτρεχεν ἀπὸ ὅλα του τὰ μέλη πύον, καὶ εὔγαινε δυσωδία ἀνείκαστος, καὶ ὅτι μὴ δυνάμενος νὰ ὑπομείνῃ τὴν βρώμαν, ἐπαρακαλοῦσε τὸν Ἅγιον νὰ κάμῃ ἔλεος εἰς ἐκεῖνον τὸν ταλαίπωρο Ραδούλου. Καὶ βλέπει παρευθὺς, ὅτι ἔτρεχεν ἀπὸ τὴν θήκην τοῦ Ἁγίου λειψάνου, ὡσὰν μία βρύσις, καὶ ὅτι ὁ Ἅγιος ἔπλυνεν ὄλον τὸ βρωμερὸν ἐκεῖνο σῶμα τοῦ Ραδούλου, καὶ τὸ ἔκαμεν ὠραιότατον καὶ λαμπρότατον, καὶ οὕτως ἔκλεισεν πάλιν ὁ τάφος τοῦ Ραδούλου. Ὁ δὲ Ἅγιος ἐπῆγε κοντά του καὶ τοῦ εἶπε: *Ἴδοὺ τέκνον, ὅποῦ εἰσήκουσα τὴν δέησίν σου. Μόνον σοῦ παραγγέλω νὰ εἰρηνέῃς πάντοτε μὲ τὸν λαόν σου, καὶ νὰ ἀποστείλῃς εἰς τὸ μοναστήριόν μου τὸ λείψανόν μου, εἰς παρηγορίαν τῶν ἀδελφῶν ὅποῦ ἀγωνίζονται ἐκεῖ.* Καὶ ἔπειτα ἐπῆγε καὶ ἐμβῆκε πάλιν εἰς τὸ σεντούκιον. Ὁ δὲ θεοφιλῆς Νεάγκος ἐξυπνῶντας, ἔμεινε ὡς ἐκστατικὸς ὥραν πολλήν, συλλογίζομενος ἐκεῖνα ὅποῦ εἶδεν, καὶ ἐρχόμενος εἰς τὸν ἑαυτόν του, ἐφώνησε μεγαλοφώνως: *Δόξα Σοι Βασιλεῦ ἔπουράνιε, ὁδοξάσας τὸν δοῦλόν σου τὸν ἡγαπημένον, Ἅγιον Νήφωνα μὲ δόξαν ἀνεκλάλητον.* Καὶ οὕτως ἔπαυσαν αἱ ψαλμωδίαί, καὶ ἐδιηγῆθη ὁ αὐθέντης εἰς ὄλους ἐκεῖνα ὅποῦ εἶδεν εἰς τὸ ὄραμά του, καὶ ἐδόξασαν ἅπαντες τὸν Θεόν. Καὶ τὸ πρῶτον ὅπου ἐγένετο ἡ Θεία Λειτουργία, ἐσυνάχθησαν καὶ ἀπὸ τὰς ἔξω χώρας τῆς Βλαχίας πλῆθος πολὺ, φέροντες μαζί τους καὶ ἀναριθμήτους ἀσθενεῖς· οἱ ὅποιοι ἠσπάζοντο τὸν Ἅγιον μετὰ δακρύων καὶ πίστεως, καὶ ἐλάμβανον τὴν ὑγείαν τους. Χωλοὶ ἀνωρθοῦντο· τυφλοὶ ἀνέβλεπον· οἱ ἀπὸ παροξυσμοὺς βασανιζόμενοι ἐθεραπεύοντο, καὶ σχεδὸν κάθε ἀσθένεια ἐδιώκετο ἀπὸ ἐκείνους, ὅπου ἐπρόστρεχαν εἰς τὸν Ἅγιον μετὰ πίστεως.

Βλέποντας δὲ ὁ αὐθέντης, ὅτι καθ' ἑκάστην θαυματουργοῦσε ὁ Ἅγιος, ἐσυνάθροισεν σύνοδον τοπικὴν, καὶ ἐδιώρισεν νὰ ἐορτάζεται ὁ Ἅγιος κατὰ τὴν ἐνδεκάτην τοῦ Αὐγούστου μηνός, εἰς τὴν ὁποίαν ἐκοιμήθη, καὶ ἐσύνθεσαν ὅλην τὴν ἀκολουθίαν του. Μετὰ ταῦτα ἐπρόσταξεν ὁ θεοσεβὴς Νεάγκος, καὶ ἔκαμαν ἓνα χρυσὸν κουβούκλιον, πολυέξοδον, μὲ πέτρας πολυτίμους καὶ σμάλτον

περικεκοσμημένον, ὠραιότατον, καὶ εἰς τὰ σκεπάσματα ἄνωθεν ἱστόρησε τὸν Ἅγιον, καὶ ἔμπροσθέν του ἱστόρησε τὸν ἑαυτὸν του γονατιστόν, καὶ μέσα εἰς αὐτὸ ἔβαλε τοῦ Ἁγίου τὰ λείψανα, κρατώντας μόνον τὴν ἁγία του Κάραν καὶ τὴν χεῖρά του, μὲ τὴν θέλησιν τῶν πατέρων, καὶ εἰς ἀντάμειψιν αὐτῶν, τοὺς ἔδωκε τὴν πάντιμον Κάραν τοῦ ἐνδόξου Προφήτου, Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου ἐν θήκη χρυσεῖ μετὰ πολυτίμων λίθων κεκοσμημένην, τὴν ὁποίαν ἀπέστειλεν εἰς τὴν Ἱερὰ Μονὴ τοῦ Διονυσίου, ὁμοῦ μὲ τὸ ἱερὸν λείψانون τοῦ Ἁγίου Νήφωνος. Δίδοντας εἰς τοὺς Πατέρας καὶ πολλὴν βοήθειαν, καὶ ἀνεγείρων ἐκ θεμελίων πολλὰ κτίρια εἰς τὸ μοναστήριον ὃ ὁποῖος μνημονεύεται ἀκαταπαύστως ὡς κτήτωρ. Τὴν δὲ ἁγία Κάραν καὶ τὴν χεῖρα τοῦ Ἁγίου Νήφωνος, ἕως οὔ ἔξοῦσεν ὁ ἀείμνηστος Νεάγκος, τὰ εἶχε μαζί του ὅπου καὶ ἂν ἤθελεν ὑπάγη πρὸς ἁγιασμόν καὶ ἀποτροπὴν παντὸς ἐναντίου. Μετὰ δὲ τὴν ἀποβίωσιν αὐτοῦ, τὰ ἀφιέρωσεν εἰς τὸ Ἄρτζεσι, τὸ περικαλλὲς μοναστήριον, ὁποῦ αὐτὸς ὠκοδόμησε, καὶ εὕρισκονται ἐκεῖ ἕως τὴν σήμερον, εἰς δόξαν Πατρός, Υἱοῦ, καὶ Ἁγίου Πνεύματος. Ἀμήν.